

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—. — Poštno-čkovni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratom: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Važne spremembe oblastnih in občinskih doklad.

Z zakonom, ki ga je Nj. Vel. kralj podpisal in proglasil dne 10. aprila t. l., so bile izvršene velike spremembe in dopolnitve v zakonu o državni trošarini, taksah in pristojbinah z dne 27. junija 1921. »Službene Novine« so v svoji številki z dne 13. aprila objavile ta zakon.

Nove trošarinske postavke.

V zadnji številki smo objavili spremembe trošarinskih postavk. Pri pivu je državna trošarina znašala 62 Din na hl, od 1. septembra 1929 pa bo znašala 5 Din od hektoliterske stopnje ekstrakta. Trošarina na vino se je povečala od 35 Din na 100 pri 100 l ter se bo pobirala pri puščanju vina v promet. Trošarina na ekstrakte, esence in eterična olja z alkoholom se poviša od 800 Din na 3000 Din. Na svetilni plin se trošarina zniža od 40 par na kubični meter na 20 par. Pri špiritu se je trošarina povišala na 20 Din od hektoliterske stopnje pri alkoholu, ki ga proizvajajo kmetijske tvornice, odnosno na 23 Din pri alkoholu, ki ga proizvajajo industrijske tvornice. Na žganje se uvaja enotna trošarina za vso državo. Znašala bo 18 Din od hektoliterske stopnje (prej 15 Din), na žganje, proizvedeno iz vina, vinskih tropin ali slično, pa 23 D. Za očetno kislino, izdelano iz lesa, se bo plačala državna trošarina 4 Din na 1 kg 100% kisline. Na bencin znaša trošarina po novem 300 Din od 100 kg, prej pa 400 Din. To je vsebina prvih 9 članov zakona z dne 10. aprila.

Oblastne doklade.

Drugi del tega zakona — členi 10 do 14 — pa vsebuje važne spremembe oblastnih in občinskih doklad. Člen 10 prepoveduje vsako oblastno trošarino, bilo v katerikoli obliki, na pivo, vino, ekstrakte, esence in eterična olja z alkoholom, liker, rum in konjak, žganje in špirit. Od 15. aprila t. l. preneha na vse te predmete pobiranje oblastnih doklad od strani posameznih oblasti, izplačevanje trošarine se bo vršilo po predpisih tega zakona.

V členu 11 se namreč določa, da se bodo oblastne doklade zenačile v celi državi ter se bodo pobirale od državnih organov obenem z državno trošarino v tej-le izmeri: od 100 l piva 30 Din,

od 100 l vina 50 Din, od 100 kg ekstrakta, esenca in eteričnih oljev z alkoholom 400 Din, od hektoliterske stopnje likerja, ruma in konjaka 5 Din, od hektoliterske stopnje špirita 5 Din, od hektoliterske stopnje žganja 5 Din.

Te svote plačane oblastne trošarine bodo pripadale vsem oblastim za njihove potrebe. Uradi, pri katerih se bo plačevala državna trošarina, bodo vknjižili zneske oblastne trošarine kot finančne depozite ter jih bodo vsakih 10 dni poslali Drž. hipotekarni banki v Beogradu za račun oblastnih trošarin. Račun oblastnih trošarin bo vodil finančni minister, ki bo moral koncem vsakega koledarskega tromesečja celokupno imovino tega računa razdeliti oblastim. Razdelitev se bo vršila po številu prebivalstva posameznih oblasti. Pri tem je merodajno število prebivalstva poslednjega uradnega štetja. Pri dodeljevanju zneskov oblastne trošarine na posamezne oblasti za leto 1929 se bo finančni minister oziral na to, da dobijo posamezne oblasti v njihovih proračunih predvidene dohodke trošarin, če tudi jim te trošarine ne bi pripadale po številu prebivalstva. Ravno tako se jim bo dodelil ves znesek, ki jim pripada po številu prebivalstva, če tudi je večji od onega, ki je predviden v proračunu. Pri dodelitvi trošarinskih iznosov posameznim oblastim se bo upoštevala trošarina, ki so jo oblasti pobrale do 15. aprila 1929.

Na količine vina, piva, ekstrakta, eteričnih oljev, likerja, ruma in konjaka, špirita in žganja, ki bodo s 1. aprilom v zalogi, se ne bo plačevalo po čl. 11 tega zakona na ime oblastne trošarine, temveč samo od količin, ki pridejo od 15. aprila t. l. v promet in konzum.

S temi določbami je precej globoko poseženo predvsem v oblastno in občinsko gospodarstvo v Sloveniji.

Oblastna proračuna (ljubljske ter mariborske oblasti) za leto 1929 predvidevata (in se je po njih do 15. aprila t. l. pobiralo):

na pivo 100% na oblastna doklada k državni trošarini, to je 62 Din. Ta doklada je s 15. aprilom znižana na 30 D;

na vino 65 Din od 100 litrov, v mariborski oblasti pa 50 Din. Ta doklada je znižana na 50 Din. Zakon ne razločuje posebne doklade na vino in na vinski mošt, ki je bila pri nas diferencirana

(65 in 45 Din) ter bo odslej enotna (50 Din);

na špirit 100% doklada k državni trošarini, ki je znašala 17 Din. Ta (oblastna) doklada je znižana na 5 Din od hektoliterske stopnje;

na žganje 100% doklada k državni trošarini, ki je znašala 15 Din. Znižana je na 5 Din.

Občinske doklade.

Člen 14 zakona od 10. aprila t. l. določa: »Občine, ki po zakonu imajo pravico vpeljati občinsko trošarino, bodo mogle od 1. januarja 1930 v lastnem delokrogu naložiti trošarino na predmete člena 11 tega zakona (pivo, vino itd.) do višine, ki je predvidena za oblastno trošarino na te predmete. Trošarinske doklade, ki so višje od oblastne trošarine za 50%, bodo odobraval pristojna finančna ravnateljstva, preko tega do 100% bo odobravalo generalno ravnateljstvo davkov.

Na fina vina pa, osladkorjena ali nesladkorjena, kakor tudi na vsa druga vina v steklenicah, morejo občine naložiti občinsko trošarino po svojem preudarku, vendar morajo od dohodka, dobljenega na ta način, pristojni oblasti (samoupravi) oddati 30%.

Predmeti čl. 10 tega zakona (pivo in vino itd.) morajo biti enako obdačeni z občinsko trošarino brez ozira na to, ali so bili pridelani na področju občine ali ne. Trošarinska enota mora za občinsko trošarino biti ista kakor za državo.

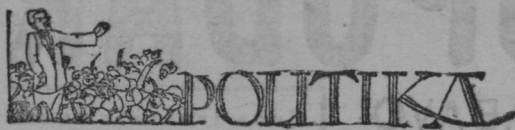
Določbe za občinsko trošarino bodo torej, kakor je v zakonu določeno, stopile v veljavo z novim letom 1930. Do tedaj pa se bodo pobirale občinske doklade v dosedanji višini, to je na državno trošarino v nepovišani izmeri (pri vinu od 35 par od litra, pri žganju od 15 Din, pri špiritu od 17 Din na hektolitersko stopnjo).

Kar se pa dostaje samoupravnih doklad na direktne (neposredne) davke, bodo jih samoupravna telesa po zakonu od 28. marca t. l., kakor smo že v zadnji številki objavili, smela naložiti brez odobrenja finančnih oblasti v teh mejah:

1. kmetijske občine do 50%,
2. mestne in trške občine do 40%,
3. okraji do 8%,
4. oblasti do 10%.

Za doklade kmetijskih občin preko 50 do 60%, mestnih in trških občin preko 40 do 50% je potrebno soglasje finančnih ravnateljstev. Za doklade občin, tr-

gov in mest preko teh mej, za doklade okrajev preko 8% in oblasti preko 10% je potrebna odobritev generalnega ravnateljstva davkov.

V NAŠI DRŽAVI.

Pri posameznih ministrstvih so odpravili ravnateljstva in uvedli oddelke.

Krog srednje- in ljudsko-šolskega zakona. V zadnjem času je objavilo časopisje načrt šolskega zakona, po katerem bi naj postal verouk neobvezen predmet in bi se naj poučeval izven šolskih ur. Radi teh katoliške in pravoslavne kroge vznemirjajočih vesti razglašala prosvetno ministrstvo sledeče: V prosvetnem ministrstvu so komisije, ki so delale na ljudsko- in srednješolskem zakonu in proučevale prosvetni program, končale svoje delo. Prosvetni minister Maksimovič je izjavil, da ministrstvo ni vezano na resolucije in na material tih komisij, ampak da ga bo samo še enkrat proučilo. Predno bode prišlo do končnoveljavne odločitve, bo zaslišalo zastopnike katoliške in pravoslavne Cerkve, da izrazijo svoje načelno stališče k tem kulturnim zadevam.

Novi stanovanjski zakon je že predložen Vrhovnemu zakonodajnemu svetu v odobritev. Po predloženem načrtu bi naj bil ta zakon veljaven od 1. nov. 1929. Za zaščitene najemnike se naj zviša najemnina za 10 odstotkov; v novih hišah se naj določi najemnina na zahtevo tudi potom komisije.

Sporazum med našo državo in Rumunijo. Delegaciji za jugoslovanskorumunska pogajanja sta dosedaj delali v štirih odsekih: v javnopravnem, zasebnopravnem, upravnem in finančnogospodarskem. V vseh vprašanjih se je dosegel načelni sporazum, tako da je pričakovati v par dneh podpisa dogovorov, ki so se dosegli v teh štirih odsekih.

Sestanek zunanjih ministrov Male antante se bo vršil od 20. do 22. maja v Beogradu. Po sporazumu vseh treh v poštevprihajajočih vlad bodo zunanji ministri obravnavali vse politične zadeve, ki posredno ali neposredno zanimajo vse te države, bodisi vse skupno, bodisi vsako posebej. Posebno pozornost bodo posvetili delovnemu programu gospodarske Male antante, ki se je izdelal na sestanku gospodarskih delegatov vseh treh držav od 11. do 20. februarja t. l. v Bukarešti.

Nekaj novega za jugoslovanske gospodarje. V Beogradu obstoja zavod za proučevanje umnega gospodarstva naših kmetov. Po švicarskem zgledu bo ta zavod po združnih zvezah uvedel blagajniške knjige za naše kmete. Tozadnevne knjige so že gotove. Naš kmet naj bi se natančno naučil voditi blagajniške knjige. Na ta način bi tudi država dobila jasno sliko o gospodarskem stanju, o potrebah in o konsumu naših kmetov ter obči pregled čez gospodarsko stanje našega kmetijskega prebivalstva.

V DRUGIH DRŽAVAH.

V avstrijski vladni krizi bo nasledil dr. Seipla kot novi zvezni kancler deželavar v Vorarlbergu dr. Ender.

Otvoritev novoizvoljene italijanske zbornice. Dne 20. aprila je otvoril italijanski kralj s prestolnim govorom zbornico. V govoru je kralj posebno poudaril dve točki: trdnost fašizma, s kojim je prežet italijanski narod, in spravo Italije z Vatikanom, ki je bila dosežena po 60 letih.

Iz papeževe države. Za prvega papeževega poslanika v Jeruzalemu bo imenovan monsignor Valley. Vatikan bo zgradil na najbolj vidnem mestu Jeruzalema palačo za svoje poslanstvo, ki bo postala znak svetega mesta. Tako bo nad Jeruzalemom plapolala papeževa zastava. Vatikan se že pogaja z Anglijo kot zaščitnico Svete dežele o pravicah katoliške Cerkve. Po vsej verjetnosti bo dobila katoliška Cerkva prvenstveno pravico nad vsemi svetimi mesti v Jeruzalemu, Betlehemu in Nazaretu.

Čehoslovaški vladi preti kriza. Poslanec narodno demokratske stranke dr. Kramář je razžalil z izjavo na velikem strankinem zborovanju zunanjega ministra dr. Beneša. Dr. Beneš zahteva preklic izjave ter zadoščenje, a dr. Kramář noče podati niti enega in ne drugega. Listi poročajo, da je predsednik dr. Masaryk že povabil sedajno vladu, naj odstopi in napravi prostor uradniški vladi.

Razorožitvena posvetovanja v Ženevi se že vršijo. Zastopnik Rusov Litvinov je predložil poseben program, po katerem bi se naj izvršila razorožitev. Po dolgem govorjenju sem in tja je bil ruski predlog odklonjen. Zastopnik Anglije na teh posvetovanjih je podal tole izjavo: »En del razorožitvenega programa, kakor si ga je domišljjal ob pričetku Društva narodov, je danes že uresničen. Armade iz časa vojne so znatno zmanjšane in velike pomorske države so se v Washingtonu leta 1921 zedinile na določen mornariški program. Nov sporazum za nadaljnje znižanje je sicer želeti, vendar se dosedaj še ni dosegel. To pa komisije za razorožitev ne sme ovirati, da ne bi dalje delovala na polju razorožitve na suhem. Angleška vlada želi, da bi se velika mednarodna razorožitvena konferenca čim prej pospešila. Rekel je nazadnje ob splošni veselosti: Nisem prijatelj sovjetov, pa tudi meni gre stvar sedaj nekoliko prepočasi!« — Tokratna ženevska posvetovanja bodo zaključena z izdelkom razorožitvenega načrta, ki bo predložen na sestanku posameznih držav, ki so včlanjene pri Društvu narodov, v odobritev. Temu načrtu in poročilu o delovanju konference bo priložen tudi še ruski razorožitveni načrt.

Nemčija in posvetovanja strokovnjakov. V Parizu se vršijo posvetovanja gospodarskih strokovnjakov velesil. Ob tej priliki bi se naj določilo, kako

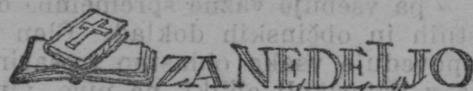
naj izpolni Nemčija plačilne pogoje, katere jej nalagajo razne mirovne pogodbe. Zastopnik Nemčije dr. Schacht odločno odklanja od velesil Nemčiji narekovane številke. Nemci bi bili pripravljeni razpravljati o plačevanju po sklepu miru jim naloženih obveznosti, ako bi se jim obljubila sprememba versailleske mirovne pogodbe in sicer glede vrnitve enega dela kolonij in premestitve vzhodnih mej v Zgornji Šleziji in na pram Poljski. Nemški pogoji so pa za Francijo nesprejemljivi in pariška posvetovanja strokovnjakov bodo končala z neuspehom.

Nova poljska vlada namešča na visoka uradniška mesta oficirje. Značaj nove poljske vlade je čisto vojaški.

Angleška zbornica bode razpuščena 10. maja, nove volitve bodo 30. maja. Prvi sestanek novoizvoljenega parlamenta bo 10. junija, prestolni govor 17. junija.

Socijalni demokratje in komunisti v besedah in dejanjih. Veliko se razpravlja o smrtnih kaznih. Razlogi so prav tehtni za in proti. Splošno se opazuje, da so mlade stranke, ki še niso prišle do kake večje veljave, zoper smrtne kazni, hočejo odpraviti vsako smrtno kaznjenje in se zgražajo nad tistimi, ki so na moči in smrtno kazni izvršujejo. Socijalni demokratje do komunizma so v besedah proti vsaki smrtni kazni. Kako pa ta stvar izgleda v praksi, torej v slučaju, da ti ljudje pridejo do oblasti in imajo v rokah smrtno kazen odpraviti? Pri oblasti so ti mogočnjaki v Rusiji in v Mehiki. Mislím, da ni treba opozarjati in navajati kakih števil, ker glave tam kar frčijo. Značilno je poročilo iz Mehike. Ko se je dvignila pobuna, kakršnih bo tam še naprej in naprej, je bilo prvo vladno poročilo to, da so ujeli nekega revolucionarnega »general« in ga postavili ob zid ter ustrelili. Torej smrtna kazen! To je samo le en slučaj, a prav tako se dela. V besedah so grozno zoper vsako smrtno kazen, ako pa pridejo do oblasti in bi lahko kazen odpravili, pa je človeško življenje ceno kot jagode.

Strahote lakote na Kitajskem. Mednarodni pomožni odbor proti lakoti poroča strašne podrobnosti o položaju v kitajski pokrajini Šansi. V nekem okraju, ki šteje 120.000 duš, je 70.000 ljudi popolnoma brez vsakih živil. Mnoge družine prodajajo ženske člane kakor ubogo živino. Prodanih je bilo doslej približno 17.000 žena in mladih deklic za približno 200.000 kitajskih dolarjev.

Ludovik M. Grinjon.

Doma je bil Ludovik v mestu Monfor v Bretagni, najbolj revni pokrajini na Francoskem. Njegova rodbina je bila sicer plemenita, a ubožna, zato je oče opravljal odvetniške posle. Vzgoja v družini je bila pristno krščanska, kar se je očitno kazalo na mladem Ludoviku. Kot dijak je kazal veliko pobožnost in čistost življenja ter ljubezen do revežev, ki jih je velikokrat podpiral.

tem, kar si je sam sebi odrekel. Kako je skušal pomagati svojemu bližnjemu, kaže sledeči slučaj: Nekoč je peljal revnega součenca k bogatemu trgovcu in mu rekel: »Gospod, vidite tukaj mojega sobrata, tudi vaš brat je. Poglejte, kako obleko ima! Zbiral sem med svojimi součenci, da bi mu kupili obleko. Tukaj je denar; kar pa manjka, pač vi popustite!« In priskrbel je svojemu součencu obleko. Kmalu so Ludovikovi starši prišli v take denarne težave, da tudi za njega niso več mogli plačevati. Tu si je pa Ludovik pomagal na poseben način. Prevzemal je nočno stražo pri bogatih mrličih, da je za plačilo, ki ga je zato prejemal, lahko vsaj skromno živel. Ko je pri mrličih bedel, je študiral, zraven pa tudi premišljeval velike verske resnice o smrti, o sodbi, o večnosti in je tako postal, če tudi še mlad, zelo resen v svojem življenju. Tudi si je nalagal razna stroga pokorila, da si je ohranil telo v pokorščini in da je posnemal čistost Marijino, katere ime si je privzel pri sv. birmi.

Ko je leta 1700 postal duhovnik, je prevzel dušeskrbje v bolnici v mestu Poitiers in je poučeval otroke, pa tudi nevedne odraslene v krščanskem naku. Odvzeli so mu tudi to službo radi grdega obrekovanja, tako da si je v nekem zapuščenem kraju moral izprositi za prenočišče prostor pod stopnicami neke hiše in je živel od miloščine usmiljenih redovnic. Ko se je zopet vrnil v bolnico, jo je pametno uredil, je skrbel za dostojno oskrbo ubogih bolnikov, je tem stregel z lastnimi rokami, pomival posodo, pometal sobe, je bil res najmanjši med svojimi brati, kakor pravi Kristus.

Med tem pa se je Ludovik ponudil, da bi imel po raznih krajih misijone po vzgledu sv. Vincencija Pavelskega. S temi misijoni je postal eden največjih duhovnih dobrotnikov severozahodne Francoske. Njegovi misijoni so imeli zelo velike uspehe, tako da so se vzbudili in spreobrnil celi kraji. To je pripisovati njegovim gorečim molitvam in strogemu življenju, ki ga je daroval Bogu za prospeh misijonov. S svojimi misijoni je pa vzbudil proti sebi veliko zavist in sovražstvo krivovercev, sploh vseh ljudi, ki jim je bilo živo versko življenje trn v peti. Pregarjali so ga, kjer so ga le mogli, da, posrečilo se jim je celo, da so nahujskali proti njemu tudi župnike in škofe, tako da so mu prepovedali priti v njihove pokrajine.

L. 1711 je imel Grinjon v nekem kraju kar štiri misijone zaporedoma. Ene ga v bolnici, drugega za može, tretjega za žene, četrtega za vojake. Uspeh je bil velikanski. To pa je posebno razjarilo njegove nasprotnike. Sklenili so, da ga spravijo s pota in se niso sramovali in bali najhujšega. V juho, ki jo je zavžil po neki pridigi, so mu primešali strupa. S protistrup si je sicer rešil za enkrat življenje, a je bilo njegovo zdravje od tistega časa zelo rahlo in je tudi radi tega veliko prezgodaj umrl. Ko se njegovim nasprotnikom to ni posrečilo, so poskusili na drug način. Nekega večera je šel Ludovik s svojim tovarišem h kiparju, ki je veliko storil za okrašenje cerkve. Bilo je že temno. Ko

sta hotela stopiti v ozko, temno ulico, je naenkrat menil Grinjon, da sta zšla in se ni dal pogovoriti, da bi šla po ulici naprej. Vrnila sta se in sta po nekem daljšem potu prišla do kiparja. Na vprašanje, zakaj da ni hotel iti po oni ulici, je odvrnil: »Meni je srce kar zastajalo in nisem mogel napraviti koraka naprej.« — Njegov tovariš je čez leta zvedel od zločincev samih, da so čakali v tisti ulici na Grinjona, da bi ga bili ubili. Prihodnje leto je s svojimi tovariši na isti način ušel smrti, ko so ga hoteli umoriti morski roparji, ki so bili podkupljeni od njegovih nasprotnikov.

Da bi veliko misijonsko delo lahko uspešneje vršil, je zbiral Ludovik Grinjon enako misleče duhovnike okrog sebe in jih je nazadnje združil v posebno družbo preblazene device Marije. Prvi predstojnik te družbe je bil Milot. Ko ga je Grinjon povabil, da se mu pridruži, je moral reče priznati, da je deloma ohromel in da trpi velike bolečine v glavi in v prsih. A Grinjon mu je odgovoril: »Vse vaše bolezni me ne morejo zadržati, da vam ne bi rekel kakor nekoč Gospod Mateju: Pojdi za menoj! Kakor hitro boste začeli delati za zveličanje duš, bodo izginile vaše bolečine!« — In res. Milot je zaupal. Ko je šel z Ludovikom na prvi misijon, mu je začelo postajati bolje, dokler ni popolnoma ozdravel. — Grinjona samega je njegovo naporno delo kmalu strlo, umrl je 28. aprila 1716. Njegovo telo je ostalo poldrugo leto po smrti nestrohnjeno. Leta 1888 ga je papež Leon 13. proglašil blaženim.

Svoje velike uspehe je Ludovik Grinjon dosegel posebno radi svoje globoke pobožnosti do Marije. Njegovo geslo je bilo: »Da pride kraljestvo Kristusovo, mora priti prej kraljestvo Marijino.« Vpeljal je tudi posebno pobožnost do preblazene Device, ki jo je imenoval »pravo pobožnost do Marije«. Ta pobožnost je v tem, da se človek čisto izroči Mariji in ji po nauku blaženega Grinjona daruje svoje telo, svojo dušo z vsemi njenimi zmoglostmi, nadalje vse, kar ima na premoženju, pa tudi svoje čednosti in zasluženja.

Naša dežela je vsaj na zunaj kraljestvo Marijino. Po dolinah in gorah Marijine cerkve, po poljih Marijine kapele, v vsaki cerkvi Marijin oltar, v vsaki hiši Marijina podoba. Da bi bilo Marijino kraljestvo tudi v naših dušah, v našem življenju! Da bi bilo veliko češčenja Marijinega, da bi bilo veliko posnemanja Marijinega življenja. Da bi se naša mladina zbiral v Marijinih družbah okoli Marije in jo imela za vodnico v življenju, da bi bila Marija vzgled našim družinam! Veliko Marijinega kraljestva je lepo, svetlo življenje, je sreča.

Misijonsko delovanje pod sedanjim papežem. Papež Pij XI. se imenuje velikokrat misijonski papež radi svoje velike skrbi za misijone. Od marca leta 1922 pa do marca 1929 se je ustanovilo 78 novih misijonskih postaj. Sedaj je na Kitajskem 85 misijonskih postaj. pripomniti pa je, da obsega večkrat kak misijonska postaja po več milijonov

duš. V Indiji jih je 46, v Afriki 115. V raznih drugih deželah jih je bilo ustanovljenih 22. Važno je tudi, da so bile pod sedanjim papežem ustanovljene misijonske postaje, ki jih vodijo tamkajšnji domačini. Tako je dobila Kitajska 7 domačih škofov, Japonska 1, Indija 2. Daj Bog, da bi se njegovo kraljestvo sreče vedno bolj razširjalo in osrečevalo vedno več ljudi in dežel.

Spreobrnitve v Angliji in v Ameriki. Anglija in Amerika sta deželi, kjer vsako leto prestopa največ ljudi v katoliško Cerkev. Anglija ima 2,156.146 katoličanov, leta 1927 jih je na novo prestopilo 13.000. Ameriške Združene države imajo 19,689.000 katoličanov in vsako leto približno 34.000 prestopov v katoliško Cerkev.

Bivši ministrski predsednik na Kitajskem — redovnik. Pretekli mesec je položil slovesne redovne obljube v benediktinskem samostanu sv. Andreja na Francoskem bivši kitajski ministrski predsednik Lu-Tseng-Tiang. Dne 23. novembra je pisal v nekem pekinškem listu sledeče: »Čim bolj spoznavam življenje katoliške Cerkve, tem jasneje uvidevam božansko vrednost njenega nauka. Udan sem sv. Očetu in smatram njegove naredbe za voljo Kristusovo. Ne morem opisati čustev, ki jih imam, ko premišlujem besede Pija XI.: »Kristus ljubi Kitajsko.«

Proslava device Orleanske. Na Francoskem letos proslavljajo zelo slovesno 500letnico, odkar je devica Orleanska leta 1429 pregnala iz Francoske Angleže, ki so si hoteli Francijo podvreči.

Švedska. Na Švedskem obhajajo letos 1100letnico, da je prišel tja sv. Ansgar in jim prinesel luč krščanstva.

Trojno orožje. Sovražniki vere uporabljajo trojno orožje: protiverski tisk, brezverska društva in šolo brez Boga. Tako je rekel velik vzgojitelj mladine Don Bosko, ki bo letos 2. junija prištet blaženim.

Ostanki svetnikov, ki so bili last ruske carske družine. Pri nas v Jugoslaviji živi ruski metropolit Antonije. Kakor poroča časopisje, namerava metropolit prenesti v Beograd ostanke svetnikov (relikvije), katere mu je zaupala mati ruske carinje Marija Feodorovna. Sveti ostanki so spravljani v treh umetno izrezljanih zabojskih. Ena od skrinjic hrani kosti iz roke sv. Janeza Krstnika, druga kosec sv. križa, na katerem je umrl Kristus, tretja slika matere božje, katero bi naj bil naslikal evangelist sv. Lukež. Stari metropolit je izpovedal o svetostih sledeče: »Še pred prvo križarsko vojno se je prikazal v sanjah enemu križarju sv. Janez Krstnik in mu označil kraj, kamor so ga bili po obglavljenju zagrebli njegovi učenci in istotako mesto, kjer počivajo njegove kosti. Turki, ki so se polastili sv. dežele, so že pred križarskimi vojnami zažgali Janezove kosti, izvzemši desno roko, ki ni počivala skupno z ostalim okostjem. Ostanek roke so prevzele pozneje malteški vitezi in ga prenesli na otok Malta, kjer je bil sedež tega reda. Relikvijo sv. križa in podobo Matere božje so si osvojili vitezi ob času prve križarske vojne l. 1096. Ostanki so ostali v njihovi posesti do

izbruha francoske revolucije. V francoski revoluciji so zbežali maltezarji z Malte v zapadno Rusijo, ker je bil car Peter I. njihov veliki mojster in od nje ga so prejeli v dar razne pokrajine. Iz hvaležnosti so mu prepustili vitezi sv. ostanke. Relikvije so romale od enega ruskega carja v last drugemu. Po vojni so jih prenesli v Kopenhagen in jih izročili že zgoraj omenjeni Mariji Feodorovni.

Velik romarski shod na Črni gori se bo vršil dne 11. in 12. maja. Ta dan pride na Goro deset procesij. Največja procesija pride od Sv. Lovrenca v Slov. g., združena z Malo Nedeljo. Dne 11. maja ob 5. uri odhod iz Moravskega vrha čez Senčak k Sv. Lovrencu. Tukaj bode sv.

maša z blagoslovom za žive in pokojne romarje. Po sv. opravi nadaljevanje božje poti proti Ptuj v cerkev sv. Petra in Pavla, kjer bo sv. maša za romarje ob pol 11. uri. Velika udeležba romarjev se pomika iz Ptuja preko deroča Drave po širnem Dravskem polju na Goro. Romarji obiščejo med potjo 4 farne cerkve in eno podružnico. Na Goro pridejo krog 4. ure popoldne. Tamkaj je slovesen sprejem romarjev in v cerkvi sv. blagoslov z Najsvetejšim.

Nikar ne odlašajte, ako želite o Binkoštih na Trsat in na otok Krk! Sporočite svoj naslov Sveti vojski v Ljubljani, da Vam čimprej pošlje podrobna pojasnila. Zadnje dni se prijave brez-pogojno ne bodo več sprejemale.

NOVICE

MOŽJE, FANTJE, BIVŠI VOJAKI IZ SVETOVNE VOJNE.

Že zopet se bliža praznik Vnebohoda, toje praznik ZSV iz svetovne vojne za vse Lavantince, že zopet Vas kliče in vabi Marija v svojo lepo romarsko cerkvico v Petrovče v prekrasno Savinjsko dolino.

Kakor že poprej dve leti, Vas tudi letos vabi ZSV, da pridete vsi, ki ste se udeležili grozot in strahot v svetovni vojni, da se greste zahvalit Mariji za našo srečno vrnitev v domovino. Obenem pa greste, da se skupaj zberete, da počastite vse padle vojake cele Lavantinske škofije in da se tam tudi udeležite velikega zborovanja ZSV za Lavantinsko škofijo.

Prosimo, da pridete vsi možje, fantje, sorodniki padlih, vojne vdove in sirote kakor tudi vsi prijatelji in prijateljice vojnih trpinov, da pri Mariji v Petrovčah dne 9. maja se zahvalite za srečno prestano svetovno vojno in da se tam v molitvi spominjate vseh padlih žrtev svetovne vojne.

Ob 10. uri bo sv. maša za vse padle vojake Lavantinske škofije.

Pridiga vlč. gospoda bivšega vojnega kurata Bonača iz Ljubljane.

Slovesni libero pred ploščo padlim vojakom v cerkvi.

Darovanje pri plošči za stroške prireditve.

Zunaj cerkve pokrajinsko zborovanje ZSV.

Za polovično vožnjo je zaproseno. — Vsak si naj kupi celi vozni listek do Petrovč, v Petrovčah pa dobi legitimacijo proti odškodnini 2 Din. Ta 2 Din se uporablja za velike stroške prireditve. Listek, s katerim se je pripeljal do Petrovč, se mora shraniti, ker velja za brezplačni povratek nazaj.

Lavantinci, pridite vsi brez razlike! Zveze z vlaki so zelo ugodne. Polovična vožnja bode veljala za vse udeležence brez razlike spola. Prosiyo se tudi bivši vojni kurati, da se slavnosti ZSV dne 9. maja na praznik Vnebohoda pri Marijini cerkvi v Petrovčah udeležijo!

Ne silite v mesta! Neprestano prihajajo mladi ljudje iz kmetijskih občin v mesto in iščejo »dobrih služb«. Drugi zopet hočejo imeti službo pri mestni občini, ali pa pravijo: »Preskrbite mi državno službo«. Kot prijatelji ljudstva opozarjamo, da sedaj pri najboljši volji ni mogoče, najti kake službe v mestu. Bele vrane so tisti, ki se jim posreči, najti kako malenkost. Mestna občina niti tistih svojih ljudi, katere je dolžna kot domovinska občina podpirati, ne more zaposliti. Državna uprava pa itak vedno odpušča še stalne nastavlence in novih ne sprejema. Saj se vedno čita o takozvanih »redukcijah« v državnih službah. In kar je najhujše: Stanovanj ni mogoče dobiti. Mariborska občina leto za letom gradi nove stanovanjske hiše in to jo stane mnogo milijonov, a kljub temu so letošnjo zimo mnoge familije morale v najhujšem mrazu stanovati z otroci vred v šupah in drvarnicah. Naj si torej nihče na deželi ne dela praznih upov o »dobrih« službah v mestu! Pomislite samo, da je celo v Mariboru nad 1000 ljudi brezposelnih. Ne silite torej po nepotrebnem v mesta, ker s tem samo povečate bedo in veliko pomanjkanje stanovanj. Kaj malega morejo letos zaslužiti v Mariboru stavbeni delavci, ker se precej gradi, ali tudi tu je slaba plača, ker plačujejo za ročne delavce samo po 3 Din na uro. Srečen tisti, ki zasluži 4 Din.

Smrt upokojenega duhovnika. Dne 18. t. m. je umrl v Selah pri Ptuj gos-

pod Lovro Schlamberger, vpokojeni duhovnik naše škofije. Pokopan je bil soboto na pokopališču v Hajdini. Svečila mu večna luč!

Pomenljiv jubilej. V dneh 8. in 9. junija letošnjega leta bo slavila gimnazija v Ptuj 60letnico obstoja.

Važne avtomobilne zveze. Mestna občina Celje namerava otvoriti v kratkem te-le avtomobilne zveze: Celje—Konjice (trikrat na dan), Celje—Vojnik, Celje—Vransko, Celje—Šoštanj, Celje—Št. Jurij ob južni žel., Celje—Kozje, Celje—Mestinje—Podčetrtek—Sv. Peter pod Sv. gorami (dvakrat na dan), Celje—Solčava (vsako soboto enkrat, v nedeljo in sredo dvakrat), Celje—Rogaška Slatina (vsak ponedeljek enkrat, torek in četrtek dvakrat).

Ga že imajo! Poročali smo, kako je odnesel dne 25. marca stari Mariji Pesar pri Sv. Rupertu nad Laškem neznan uzmovič 6500 D. Orožniki iz Štor so po preteku 10 dni izsledili tatu v osebi mladega Franca Zajc od Sv. Ruperta, kateremu so bile dobro znane denarne in hišne razmere pri stari vdo vi Pesar. Zajc je popival za ukradeni denar po celjskih gostilnah in razmetaval kar tisočake. Prijeli so ga, zaprli, vendar denarja niso dobili pri njem, ker ga je že po lastni izjavi vsega zapravil.

Vlomilci cdšli skoro praznih rok. V noči od 15. na 16. aprila, ko je bilo temno in je lil dež, je dobilo okrajno glavarstvo v Murski Soboti obisk doslej še neznanih vlomilcev. Nasilno so bile odprte tri miznice, v katerih je bilo nekaj denarja ter par kolkov. Izginil je tudi en neraben samokres. Škoda je neznatna in so bili gotovo tudi vlomilci razočarani, ker so odnesli po velikem trudu tako malenkosten plen. Mursko-soboško glavarstvo je bolj na samem, in radi tega je bilo vlomilsko delo tem lažje.

Vlom. Družba tatov in vlomilcev je vlomila najprej v noči v klet trgovca Antonaregar v Šmarjeti pri Rimskih toplicah. Iz kleti so prišli v trgovino, odkoder so odnesli raznega blaga za 25 tisoč Din. Predno so se lotili vlomilskoga dela, so psa, zvestega in budnega čuvaja, zastrupili.

VELIK KONCERT

3. maja v Mariboru

12. maja v Ptuj

MARIBORA

Dne 3. maja t. l. se vrši v Mariboru velik koncert »Maribora«, pri katerem sodeluje operna pevka gospa Lovšeto-va in operni pevec gospod Neralič. — Mariborčane in okoličane že danes opozarjamo na ta koncert!

ISTI VELIKI KONCERT SE PONOVI DNE 12. MAJA POPOLDNE V PTUJU.

Prepričani smo, da bodo naša društva, pevski zbori in ostale naše organizacije pripomogle, da bo tudi koncert v Ptuj, ki bo nudil velik umetniški užitek, dal pobudo k živahnejšemu delu v pevski stroki. Zato ta dan na sv. denje!

Viničar utonil. Od Št. Vida pri Ptujju poročajo, da je utonil v močno narasli Dravinji viničar Jakob Duh, ki zapušča ženo in štiri nepreskrbljene otroke. Lovil je les, katerega je nosila Dravinja. Ko se je lotil z drogom težjega hlo-da, ga je ta potegnil na sredino valov. Nekaj časa je še plaval, a so ga le pre-magali deroči valovi in ga odnesli, da še trupla danes niso našli.

Visoka starost. V starosti 93 let je umrl upokojeni železniški uslužbenec Jakob Rajner. Dolga leta je stanoval v Hrastniku pri svojem sinu. Po sinovi smrti se je preselil k svoji hčerki v Zg. Radgono. Bil je zaveden katoliški mož ter vzor očeta. Ostani mu ohranjen ča-sten in hvaležen spomin!

Nad 100 let star Jugoslovan umrl. V sredini minulega tedna je umrl v Zaječaru v Srbiji trgovec Todor Jovanović Desedrenac, 101 leto star. Ko je starček čutil, da se mu bliža smrt, je zbral krog sebe celo družino. Po slovesu od otrok in vnukov je zdrknil v naslonjač in izdahnul radi starostne oslabelosti.

Najstarejši Anglež umrl. V Notting-hamu na Angleškem je umrl najstarejši angleški državljani, 148letni William Walker. Vse svoje življenje je jedel — svinjsko meso, katerega je do zadnjega prav krepko zalival s pivom.

Ogromen gozdni požar. Dne 20. aprila je izbruhnil predpoldne silovit gozdni požar na oblastnem posestvu Pono-viče pri Litiji. Pogorelo je 25 ha gozda, nasadov od ljubljanskega oblastnega odbora in 7 ha kmetijskih gozdov. Škodo cenijo na 300 do 400.000 Din. Požar so z velikimi naporji omejili in pogasili. Sumijo, da gre za maščevanje hudobne roke.

Iskra iz lokomotive zanetila požar. Dne 20. aprila popoldne so objeli plameni vas Gatino pri Grosupljem na Kranjskem. Ogenj je izbruhnil najprej pri s slamo kriti hiši, ki je blizu železniskega tira. Najbrž je zanetila to streho iskra iz mimo brzeče lokomotive. Pogorelo je vsega skupaj 17 poslopij, 2 prašiča, človeških žrtev ni bilo. Pogorelci so sami revnejši kmetje in kočarji.

Veliko močvirje blizu Beograda bodo izsušili. Že lani je bila izdana naredba za izsušenje velikega močvirja med Do navo in Tamišem pri Pančevu. Stroški za to melioracijo bodo znašali 260 milijonov dinarjev, k tej svoti pa bo država prispevala polovico, polovico pa Donavsko-tehniška zadruga v Pančevu. Pridobljenih bo 50.000 ha nove zemlje za oranje, kar bo predstavljalo najmanj vrednost 1 milijarde dinarjev. Vsa površina plodne zemlje naše države se bo povečala za 1%, naše narodno premoženje pa za 1 milijardo Din. Če odbijemo stroške, bo z novo zemljo pridobljeno premoženje tri četrtine milijarde, povrhu tega pa bode z izsušitvijo tega močvirja možno cenejše graditi most pri Pančevu in sicer za celih 130 milijonov Din. Okolica mesta Beograda bo pridobila v zdravstvenem oziru, ker bo izginilo veliko močvirje v bližini. Izsuševalna dela bodo trajala tri leta, ta čas pa bo imelo veliko število brezposelnih tam svoj zaslužek.

Dve najmočnejši bojni ladji. Dve naj-novejši in najmočnejši bojni ladji sta last Anglije, nosita imeni »Nelson« in »Rodney« ter opravljata službo v Atlantskem Oceanu. Obdani sta na krovu z jeklenimi ploščami, ki so debele 16 cm. Bombe iz letal in tudi najtežje topovske krogle ne morejo prebiti tega obrambnega oklepa. Ostali trup ladje in oba stolpa, kjer so težki topovi, so zavarovani z jeklom v debelosti od 35 do 40 cm. Najbolj zanimivo pri teh dveh ladjah je dejstvo, da se bližata glede zgradbe vzoru nepotopljivosti. Napram torpedom sta tako neobčutljivi, da bi se n. pr. »Nelson« ne potopil, akoravno bi ga zadelo šest torped.

V sedmih mesecih ujel 732 kitov. V Hobart (na otoku Tasmanija pri Avstraliji) se je vrnil parnik za lovljenje kitov »Nielsen Alonso«. V sedmih mesecih je naložila ladja 732 kitov, ki so vredni 80 milijonov Din. Iz kitov so pridobili 63.500 ton ribjega olja. Kapitan zgoraj omenjenega lovilca Andersen je izpovedal, da je parnik »Larsen« ki se nahaja sedaj še v Rossovem morju ob južnem tečaju, istočasno postrelil še večje število teh dobičkanosnih morskih velikanov. Kiti so obsojeni na popolno iztrebljenje. Ne bo dolgo več in teh nedolžnih morskih velikanov ne bo nikjer več. Danes pošiljajo cela brodo-vja nad kite, ki jih po severnih morjih že sploh ni več. Angleško in francosko časopisje zahteva mednarodne korake, ki bi naj zavrlj upostoševalni lov Norvežanov na kite.

Ženski strah. Stanovalci neke hiše v ulici Beaubourg v Parizu so zadnji čas preživeli jako neprijetne noči. O pol-noči so začuli skrivnostno ječanje in nekateri so razumeli naslednje besede: »Aleksij, ti me siliš v smrt!« Par žensk je hitelo na bližnjo policijsko postajo in stvar naznanilo. Policija je poslala nekaj mož, da bi s »strahom« po vseh predpisih uradovali. Tretjo noč so policaji za nekim zidom iztaknili »strah« od katerega je prihajal skrivnostni jok in stok. Bil je to mlad mož, ki se je pa na policiji izkazal kot mlado dekle. S solzami je priznala, da stanuje v oni hiši, kjer je strašila, njen izvoljenec Aleksij, ki jo je pred 14 dnevi brezsrčno zapustil. Kot »strah« ga je hotela ganiti in nagniti do tega, da bi se zopet povrnil k njej ali pa ga vsaj prestrašiti. Policija je z dekletom milo postopala in jo izpustila proti obljubi, da ne bode več »strašila«, tembolj, ker se je to sredstvo izkazalo topot kot popolnoma brezuspešno.

Zločinci spremili svojega predsednika na zadnji poti. V berlinskem pred-mestju Reinikendorf je bil pokopan te dni krčmar. Pogreba se je udeležilo v črnih oblekah in cilindrih 2000 članov raznih nemških zločinskih družb in organizacij. Iz vseh vlemest Nemčije so prihiteli tolovajski odposlanci, da izkažejo zadnjo čast vrhovnemu poglavarju nemških banditskih društev, ki je bil tokrat obenem tudi gostilničar.

Roparji napadli s strojnico prevoz denarja. Iz Newyorka javljajo: V sredini Newyorka so se lotili pri belem dnevu ameriški banditi s strojno puško prevoza denarne blagajne. Na

avtomobilu so prevažali blagajno v večjo banko. Prevoz je stražila policija. Naenkrat se je pripeljal za avtomobilom, na katerem je bila blagajna, drug avto, iz katerega je začela streljati — strojna puška na prevoznike. Policija je odgovorila na napad s streli. Dva policista sta bila težko ranjena. Drzni banditi so se polastili blagajne, v kateri je bilo zaklenjenih 38.000 dolarjev.

Ženitovanjski slepar. 200 nevest je prevaril in jim izvalil lep znesek 150 tisoč čeških kron na Moravskem te dni aretirani 47letni čevljar Fr. Novotny.

Trileten deček morilec. V okolici vasi Jaunsale v Litvi je odšla neka kmetica po opravkih v vas in pustila doma tri majhne otroke: triletnega dečka in njegovega dveletnega bratca ter v zibelki trimesečno dete. Ko se je vrnila domov, je našla dojenčka v zibelki — mrtvega, ostala dva otroka sta se pa igrala na tleh. Triletni deček je začel materi pripovedovati, da je vzel mali sestrici v sladkor namočen kruh. Ko je začela nato sestra jokati, je vzel poleno in ji razbil glavo.

Zanimivosti.

Nekaj o Avstraliji.

Kar je kopnega v Avstraliji, je puščava, izvzemši širok obalni pas na jugovzhodu, vzhodu in ne severu.

Mesta so zelo velika in lepa, a brez gospodarskega zaledja. Človek ima vtis, da je vse prevelikopotezno zasnovano. Upravne palače, parlamenti, opere, kopališča — vse ob robu dela sveta, ki je ves ena sama puščava. Dobre ceste ob tolikih daljavah niso mogoče in tudi ne potrebne, ker si avtomobil sami utirajo pot preko ravne puščave. Mnogo potrebnejše so železnice, ki so na jugu in vzhodu tudi zelo številne. Vsekakor ima vsaka država svojo lastno tirno širino. Avstralske države bole-hajo za medsebojno gospodarsko ter politično ljubosumnostjo, tako da so morali o priliki poizkusa, da ustvarijo prekocelinsko progo, ki bi vezala jug in sever, položiti tire v treh različnih širinah. Progo so zgradili samo do polovice, ker ni zanjo nobene potrebe in vozi samo vsakih 14 dni po en vlak. — Avstralija ima tačas 40.000 kilometrov železnic.

Avstralec, to je belec, sprejme vsakega tujca z neskončno ljubeznivostjo — ker se veseli vsakega obiska; toda o pomanjkljivosti svoje domovine molči in tako nastajajo potem napačne sodbe, ki se širijo v ostale dele sveta. Vsi veliki hoteli, ki jih vzdržuje vlada, in ki so jih zgradili za tujce, katerih ni, delajo z izgubo. Ravno tako večina državnih podjetij. Mesta so preobljudena, ker se neprestano vrši beg v mesta. Avstralija je izrazito poljedelska dežela; industrija igra neznatno vlogo. Povpraševanje po delu stalno znatno prekaša potrebo industrijskih delavskih moči.

V Avstraliji so na vladi socialisti. Izvedeno je najboljše socialno zavarovanje, ki je obvezno. Mezde so višje nego v Ameriki, kar onemogoča u-

spešno gospodarstvo. Avstralija ima ta čas eno milijardo funtov šterlingov dolgov ali okroglo 277 milijard dinarjev. Vsak teden plača 1 milijon funtov ali okroglo 277 milijonov dinarjev za same obresti. Celokupna Avstralija ima 6 milijonov duš, a pri tem 80 ministrov in 800 poslancev.

Ker sta se obe največji mesti Sidney in Melbourne prepirali za naslov prestolnega mesta, so rešili spor na ta način, da so sredi med njima, daleč v notranjosti dežele, zgradili novo prestolnico, ki naj bi ne delala drugim mestom nobene konkurence. Novo glavno mesto se imenuje Canberra. Zgradili so ga iz državnih sredstev, in so znašali potroški skoro 400 milijonov funtov šterlingov. Mesto je zgrajeno po najmodernejših načrtih; toda zazidan je le neznaten del, ostali deli ostanejo pač neobljudeni, saj mesto nima nobene bodočnosti, nobene gospodarske in tudi ne prometnopolitične upravičenosti. Na papirju šteje mesto tačas 9000 duš, dejansko pa prebiva v mestu le nekaj upravnega osebja; poslanci in višji uradniki pa zapustijo mesto, čim se zaključijo parlamentarno zasedanje.

Podnebje je zelo izpremenljivo; velikokrat se v teku par ur izpremeni toplota za 20 stopinj Celzija, tako da je treba imeti tudi poleti vedno pripravljeno zimsko obleko. Avstralija je stara celina, ki jo obdaja mlado Polinezijsko otočje. Od ostalih zemeljskih celin se je ločila v najstarejših časih zemeljske zgodovine, še preden so se razvili višji sesalci. Avstrasko živalstvo stoji zato na zelo nizki stopinji in spominja na pradoho zemlje. Ravno tako rastlinstvo. Drevje ne rodi nikakega užitnega sadja, listje ne daje sence, ker visi navpično nizdol, cvetlice ne diše, seme je neuporabno. Proslulo avstralsko grmo vje kaže le redko rastoči trn in pa evkaliptično rastlinje. Brezupna slika. Morje ob avstralski obali je zelo plitko, ker je bila dežela še pred nepredavnim časom zvezana z bližnjimi otoki. Zato ne manjka izvrstnih luk in kopališč. Kopanje je tudi narodno opravilo Avstralca, enako konjske dirke.

Prvotni Avstralci (domačini) so zelo dobrodušni, zelo plašni in se umikajo pred belim plemenom, ker so spoznali v njem krutega iztrebljevalca, vedno dalje v notranjost. Izumirajo tiho in hitro. Ljudožrci niso nikoli bili; za delo niso. Uporabljati jih je mogoče samo kot pastirje.

Zakopani zakladi.

Kakor daleč sega zgodovina, je bila blouštvu znana pridelava zlata z izpiranjem in topljenjem. V starem Egiptu in posebno v Nubiji je cvetelo pridobivanje zlata že 2000 let pred Kristusom. Akoravno so v najstarejših časih veliko zlata izprali in natopili, izginejo te zlate množine s primero, kako so se kopičili zlati zakladi potom vojsk, roparskih pohodov in opustošenj. Mislimo samo na neizmerne zlate dragocenosti jeruzalemskega templja, ali na zlata drevesa in zlato listje, katero si je osvojil perzijski kralj Cirus na vojnih pohodih po Aziji. Kako nepregled-

no je bilo bogastvo Aleksandra Velikega, macedonskega kralja, ki je zbral med drugim 400 zlatih — kraljevskih kron. Koliko zlata so nagrabili križarji v Carigradu leta 1204. Nehote se nam usili vprašanje: Kam so izginili vsi ti zlati zakladi? Veliko jih najdemo še danes po raznih muzejih. Pretežni del pa je izginil, je zakopan ter skrit kje pod zemljo in čaka na odkritje.

Pred leti so odkrili Angleži grob staroegipčanskega kralja Tutanchamona. Že to razkritje je dokazalo, koliko zlatega bogastva so dali po smrti v grob le samo enemu kralju. Razven zlate krone z zlatim kraljevim mečem, sta ležali poleg trupla dve zlati bodali z držajema, ki sta posuta z najbolj dragocenimi dragulji. Roke in noge balzimiranega kralja so počivale na zlatih podstavkih, vsak prst na roki in nogi je imel zlato naslonjalo. Razven tega so bile v grobišču zapestnice, prstani in odtis pokojnikovega obraza v čisto zlato. Sedeče kraljevo truplo je bilo v krsti iz zlata. Še enkrat povdarjamo: taka in tolika je bila vsebina samo enega grobišča staroegipčanskega kralja. — Največ starih zlatih najdin po Egiptu so stopili in kovali zlat denar za vedne vojske.

V starih časih niso cenili zlatih zakladov le radi umetniške izdelave, ampak pred vsem radi denarne vrednosti.

Največ zlata so pa gotovo naropali v 16. stoletju Španci, ko so osvajali in ropali po ameriških državah Mehika in Peru.

V starem Peru so skozi mesce Španci dnevno natopili zlata v vrednosti 13 milijonov Din. En del zlatih in naropanih dragocenosti je obstojal iz strešni opeki podobnih zlatih plošč, drugi iz umetniško izdelanih predmetov kakor: zlatih skled, kozarcev, podob ljudi, živali, dreves in cvetic. Največje in najlepše ameriške dragocenosti so bile namenjene za španskega kralja Karla V., katerih pa ni videl, ker so romale poprej v peč za topljenje zlata.

Samo na eni steni Inkapalače v Mehiki je bilo pritrjenih 700 zlatih plošč. Ena plošča je bila vredna 96.000 Din. V drugi staroameriški palači so precenili vrednost z zlatom prevlečene stene na 40.000.000 Din. Največ od teh zlatnin so takoj raztopili in poslali zlato v kepah v evropsko domovino. Pri zlatu ne smemo pozabiti tudi na nepregledne množine srebra. Nikdar ni bilo toliko čistega zlata natopljenega, kakor v letih, ko so gospodarili v srednji Ameriki Španci.

Akoravno so Peruanci pred prihodom Špancev večino zakladov poskrili v podzemeljska skrivališča, pogreznili v jezera ter reke, a vkljub temu so še našli španski mogotci uprav bajne dragocenosti v velikem mestu Kucko in v Kaksamarka. Še danes, po preteku 400 let za tem, se odpravljajo vsako leto cele ekspedicije, ki iščejo od starih Inka zakopane in v vodne globočine pogreznjene zlate zaklade.

Zlato in zopet zlato je pohlep nenasitnega človeštva vseh časov.

*

300letnica rojstva izumitelja ure na nihalo. Dne 14. aprila je minulo 300 let, ko se je narodil v mestu Haag na Holandskem zvezdoslovec, matematik in mehanik Kristijan Huygens. Leta 1657 je izdelal Huygens prvo uro na nihalo in je pustil izdelek tudi patentirati. Kot gonilno moč je izumil za žepno uro v kolobar zvito pero, ustvaril je steklene leče za daljnogled po zvezdarnah in upostavljal nauk, da se luč širi v valovih. Duhoviti izumitelj je umrl v svojem rojstnem mestu leta 1695.

Novosti iz letalstva. Nemci bodo dogradili do sredine leta 1930 novo zračno ladjo vrste »Zeppelin«, ki bo nosila ime: »LZ 128«. Ladja bo dolga 225 m, vsebine bo imela za plin 150.000 kubičnih metrov. gonilo jo bo osem Maybach motorjev s 540 konjskimi silami. Stroški za zračnega velikana so proračunani na 20 milijonov zlatih mark. Zrakoplov bo vozil 140 km na uro in bo trajala vožnja iz Evrope v Ameriko le 2 dni. — Junkerjeve delavnice za letala bodo poslale v kratkem v promet aeroplan »J 38«. V letalu bo prostora za 30 potnikov in bo frčalo s hitrostjo 170 km na uro. Gonili ga bodo 4 motorji in bo imelo dve nadstropji. Eno nadstropje bo za potnike, drugo bo služilo za skladišče.

Izum hitrostrelnega samokresa. — Znani ameriški iznajditelj Browning (po njem se tudi imenuje dosedaj najboljši revolver) v Ogedenu v ameriški državi Utah je iznašel te dni nov samokres. Nova iznajdba je dolga 33 mm, krogla 3.7 mm in se da izstreliti v eni minuti 150 krogel. Novo orožje bodo predvsem rabili letalci.

Največje brzine na zemlji in v zraku. Urad za izračunavanje brzin je sestavil sledečo tabelo sekundnih brzin: elektrika 300.000.000 m, svetloba isto, zvok 330 m, letalo 122.5 m, avtomobil 69.7 m, motocikel 46.2 m, železnica 31.9 m, kolesar 26.88 m, konj 17.730 m, tekač 9.25 m.

Starost svinčnika. Nihče bi ne verjel, da je že več kot 500 let, odkar so ljudje pisali s svinčeno šibico, zasajeno v les. Pravi svinčnik je star komaj 260 let. Leta 1663 so odkrili v Boroughdatu na Angleškem grafit. Fabrovo tovarno, ki izdeluje svetovno znane svinčnike, so ustanovili leta 1760 na Norimberškem in Hardtmuthovo v Budjevicah v letu 1820.

Učenjak, ki obvlada 205 jezikov. Radi znanja jezikov je bil do pred kratkim po celem svetu na slovesu Jožef Mezzofanti, ki se je rodil leta 1774 v Bologni na Italijanskem. O njem poročajo, da je obvladal 58 jezikov. V Nemčiji v Frankfurtu na Maini so odkrili dr. Ludvika Haralda Schütz, ki je bil rojen leta 1873 in je gospodar čez 205 jezikov. Že njegov oče je bil talentiran za jezike in mladi dr. Schütz je že kot gimnazijec govoril deset jezikov. Živi kot učenjak sam zase in ima knjižnico, ki obsega 15.000 knjig.

Krava povrgla tele brez nog. V Kraljevu v Srbiji je povrgla krava kmetu Stevanoviču tele brez nog. Izvanredna prikazen je bila sicer dobro razvita, le noge so manjkale in živalca je živele samo dva dni.

NAŠA DRUŠTVA

Izlet v Prago. Kdor se je prijavil za praški orlovski izlet, naj pošlje takoj predsedstvu Jugoslovanske Orlovske zveze v Ljubljani, Ljudski dom, sledeče podatke: natančen naslov (ime in priimek), redno bivališče, pristojnost, poklic, dan, mesec in leto rojstva ter naslov postaje, na kateri se namerava priključiti skupnemu transportu. V bodoče naj vsebujejo vse eventuelne nove prijave navedene podatke. — Pripravljalni odbor.

Sv. Marija pod Vurbergom. Na belo nedeljo je vprizoril orlovski odsek dve igri »Moč uniforme«, burko v treh dejanjih s petjem, ter »Planšarica«. Ugajali sta kakor doslej še malokatera. In ker je vsled velike udeležbe bila soba premala, in si marsikdo ni mogel ogledati, zato jo igralci ponovijo v nedeljo, dne 28. aprila, popoldne po večernicah. Pristavijo pa še sedaj tretjo igro »Strahovi«. Med odmori igra godba domačih tamburašev.

Ptuj. Telovadni odsek Orel v Ptuj naznanja, da bo imel v nedeljo, dne 5. maja v Ptuj javno tombolo z lepimi dobitki. Zato ne odlašajte ter si brez prisiljevanja kupite srečke za tombolo. Cena srečke samo 3 Din. Sreča Vas čaka, zato le hitro segajte po tablicah!

Kajdina pri Ptuj. Tukajšnja posojilnica je dala lepo podporo domačemu bralnemu društvu za nabavo radija. Za velikodušni dar se iskreno zahvaljujemo!

Sv. Andraž v Slov. gor. V nedeljo, dne 28. aprila se vrši v šoli zanimiva igra, ki jo priredi Društvo starih vojakov in invalidov od Sv. Lovrenca. Začetek igre popoldne po večernicah ob pol štirih.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Orlovski odsek vabi na tombolo, katero priredi dne 9. maja, to je na Križevu z lepimi dobitki, kakor: novo moško kolo, nova omara, blago za moško in žensko obleko itd. Vedite, da se samo na Križevu dobi pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. novo kolo itd. samo za 3 Din. Bog živi!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Na Jurjevo nedeljo, dne 28. aprila, Vas vabimo na tombolo Bralnega društva v Pergerjevi dvorani. Glavni dobitki so krasno pohištvo iz trdega lesa; drugih dobitkov nebroj. Za vsakega in vsako imamo nekaj lepega pripravljeno, samo s Srečo glejte, da ne pridete navskriž! — Dne 14. t. m. smo imeli gospodarski tečaj, ki je bil zlasti od možkih dobro obiskan. Hvala požrtvovalnim predavateljem prof. Vesenjaku ter inž. Mucku! Hvala tudi Prosvetni zvezi, ki je tečaj omogočila!

Velika Nedelja. Katoliško bralno društvo »Mir« ponovi na splošno željo prihodnje nedelje, dne 28. aprila, popoldne po večernicah, v svojem društvenem domu lepo igro s petjem »Mala pevka«. Ker vsebuje igra toliko lepih naukov za stariše in otroke, jo pridite gledat vsi v obilnem številu!

Središče. Ljudski oder v Središču priredi v nedeljo, dne 28. t. m. zanimivo igro »Mož je glava«. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina običajna. Igra je delo nesmrtnega dr. Kreka, je vzeta iz preprostega kmečkega življenja in vsebuje precej burnih prizorov.

Gomilsko. Sentpavelska orlovska mladina vprizori, oziroma ponovi v nedeljo, dne 28. t. m., Ksaver Meškovo igro »Matja«, dramo v treh dejanjih, v Gasilnem domu na Gomilskem. Vsi ste vabljeni! Bog živi!

Št. Andraž pri Velenju. Prosvetno društvo vprizori dne 9. maja, na praznik Vnebohoda, ob treh popoldne ganljivo gledališko predstavo »Stari in mladi« v Društvenem domu ter vabi za obilni obisk!

Gornja Ponikva. Kongreganistinja na Gornji Ponikvi vprizori v nedeljo, dne 5. maja,

ob treh popoldne v župnikovi uti lepo igro: »Lurška pastarica«. Čisti dobiček je namenjen za Marijin družbeni prapor.

Dr. med Klara Kukovec je odpotovala in se vrne sredi maja. 503

Viničarski vestnik.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Vršil se je strokovni sestanek tukajšnje viničarske organizacije, katerega so se zavedni miklavžki viničarji udeležili tako številno, da je bila dvorana Društvenega doma napolnjena do zadnjega kota. Predsednik skupine je podal važno poročilo, kateremu so navzoči pazno sledili in odobravali. Sklenile so se potrebne važnosti, kakor za razmah organizacije, tako za izvajanje viničarskega reda. Pred nasprotniki z našo organizacijo ne bomo klonili, ampak smo jih naravnost veselili, ker nam podajajo merilo naše moči. Ta sestanek je spet pokazal, kako globoko se viničarji zavečajo svoje strokovne organizacije, katera je njih predstaviteljica in zaščitnica. Tako je tudi prav. Sloga jači, nesloga tlači!

Ljutomer. Dne 14. aprila se je vršil v Slamnaku sestanek viničarjev, na katerega so prišli viničarji v velikem številu. Razpravljalo se je med drugim tudi o preziranju viničarskega reda in izkoriščanju viničarjev od nekaterih vinogradnikov. Sklenilo se je, da storimo potem svoje strokovne organizacije vse, da se bode viničarski red izvajal povsod in bode tako ljutomerski viničar prišel do svojih zakonitih pravic. Treba je samo, da se nam pridruži dosledno vsak viničar. Koliko bomo močni v organizaciji, toliko bomo — imeli pravic!

Zavrče. V nedeljo, dne 28. aprila, po rani sv. maši se vrši v stari šoli občni zbor Strokovne zveze viničarjev tukajšnje skupine. Občni zbor se bo vršil po običajnem dnevnem redu. Govori centralni tajnik tov. P. Rozman.

Novc knjige.

Za visokim ciljem. Pota in ovire krščanskega življenja. — To knjigo, ki jo je spisal zastopnik slovenske kapucinske province pri vrhovnem predstojniku kapucinskega reda v Rimu, p. Mavricij Teraš, bi želel v rokah vsakega Slovenca in vsake Slovenke, ki jim je kaj za zveličanje duše. Saj kaže res pota krščanske popolnosti: »Resnično krščanstvo je v prvi vrsti v praktičnem življenju po veri, v spolnjevanju božje volje in v brezpogojni udanosti do Boga« (str. 16), in nas uči, kako naj obrnimo svoj značaj po volji božji. Naša lastna korist nam narekuje, da gojimo na svojem značaju vse, kar je dobrega, odstranimo in zatiramo pa, kar je slabega (stran 164). Je res kratka, praktična moralka, obenem lep kos dogmatike in še nekoliko apologetike. Pisatelj in založništvo (prodajalna Ničman v Ljubljani, Krekov trg) sta z izdajo te knjige storila dobro delo. Cena 24 Din, po pošti 2.50 Din več.

Nepoznani znanci. Spisal H. Solitarius (g. Herman Vodenik, trapist v Rajhenburgu). Znana je morda še pred leti izšla lepa knjiga: »Kaj delajo trapiisti?« »Nepoznani znanci« obravnavajo isti predmet: zgodovino trapistov ter njih življenje. Vsak bo bral knjigo z veseljem in užitkom. Tehnična stran lepe knjige, začetne črke, slike, je naravnost sijajna. Toplo priporočamo!

Listnica uredništva.

Sv. Jurij v Slov. gor., Sv. Andraž pri Velenju, Preloge-Konjice, ne moremo objaviti, ker so poročila že prestara. Poročajte kaj novejšega. — **Stara Nova vas na Murskem polju:** Vašo prireditev je prinesel že zadnji »Gospodar«. — **Gradišče pri Kapli:** Tožljivo, ker javnemu organu več verjamejo, nego navadni priči. — **Okrajni odbor v Gornjemgradu:** Vaše naznanilo o dražbi gramoza došlo prepozno za zadnjo številko, za to pa ni prišlo več v poštev, ker je dražba isti dan, ko izide »Gospodar«. — **Razkrižje:** Se ne izplača udrihati na dolgo po dopisniku »Domovine«. — **Mari-bor:** Naznanilo o smrti moža iz vrst apostolstva mož je tako staro, da ga ne moremo več objaviti.

GOSPODARSTVO

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg dne 20. aprila so pripeljali špeharji na 44 vozeh 166 zaklanih svinj. Kmetje so pripeljali 24 voz krompirja, 23 voz sena, 8 vozov otave, 14 vozov slame in 2 škopa. Svinjsko meso so prodajali po 15 do 25 Din. Krompir je po 2 do 2.25, seno po 100 do 170 Din, otava po 120 do 170 D, slama po 80 do 100 Din. Kokoši so po 25 do 50 Din komad, par piščancev po 45 do 60 Din, gos po 70 do 100 Din, puran po 75 do 90 Din, domači zajci po 10 do 35 Din, kozlič 90 do 100 D. Pšenica se prodaja po 3 Din, ječmen po 2.50 Din, oves 1.50 Din, koruza 2.50 Din, ajda 2 Din, proso 3 do 3.50 Di, fižol 5 do 7 Din. Čebula je po 4 do 5 Din, smetana po 12 do 14 Din, jajca 1 Din, med 18 do 20 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 19. aprila 1929 je bilo pripelanih 276 svinj in 2 kozi, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad od 125 do 150 Din, od 7 do 9 tednov od 225 do 280 Din, od 3 do 4 mesece stari od 350 do 450 Din od 5 do 7 tednov stari od 480 do 550 Din, od 8 do 10 mesecev stari od 580 do 750 Din, 1 leto stari 1000 do 1100 Din, 1 kg žive teže do 10 do 12.50 Din, 1 kg mrtve teže od 16 do 17 Din. — Prodalo se je 150 komadov in 1 koza za 250 Din. Kupčija je bila zelo živahna.

★

Gospodarska obvestila.

Kako bo z novim trošarinskim zakonom? Novi trošarinski zakon smo objavili že v našem listu. Vlada bo izdala k zakonu pravilnik, ki bo določil natančno, kako se naj zakon izvaja in tolmači. Minister za kmetijstvo je sklical za dne 22. maja v Zagreb večje posvetovanje vinskih interesentov. Ob tej priliki se bo razpravljalo o pravilniku. O pravilniku bodo podali svoja mnenja: vinski trgovci, zastopniki vinogradnikov in predstavniki gostilničarskih zadrug. Sklepi teh posvetovanj se bodo upoštevali pri sestavitvi pravilnika, ki bo skupno z novim zakonom stopil v veljavo za časa nove trgatve. Davčno ravnateljstvo v Ljubljani je odredilo, da ostane glede pobiranja trošarine po novem zakonu po starem, dokler ne pade končno veljavna odločitev.

Oblastna hranilnica v Mariboru je začela poslovati za vse občine v mariborski okoliščini.

borski oblasti. Občine naj denar nalagajo v tej hranilnici, kjer lahko dobijo tudi posojila po ugodni obrestni meri.

Zadružni jubileji. Letošnje leto slavijo: Ljudska hranilnica in posojilnica v Rečici ob Savinji, Kmetijsko društvo v Rečici ob Savinji, Posojilnica v Križevcih na Murskem polju tridesetletnico svojega obstoja. Tozadevne slavnosti se bodo vršile v poletju, pri tej priliki se bodo razdelile vlagateljem in članom spominske knjižnice, v katerih bo vpisan razvoj in delo omenjenih zadrug.

Vinska razstava v Ljutomeru. Dne 29. aprila t. l. se vrši v Ljutomeru vinska razstava in vinski sejm. Tozadevne priprave so v polnem teku. Že danes se lahko sklepa, da vlada med producenti veliko zanimanje za to prireditev, radi česar se z gotovostjo računa, da bo ta sejem izredno dobro obiskan in se bo dobro obnesel. Vina so dobro prezimila ter so milega in zelo dobrega okusa. Interesentom ljutomerskih vin bodo torej dne 29. t. m. na razpolago velike množine najizvrstnejših vin raznih sort.

Licencovanje in premovanje plemenških bikov za vse občine ptujskega okraja se vrši dne 2. maja na sejmišču v Ptuj. Prignati je vse biki od 15. mesca starosti, če imajo licenco ali ne, zlasti pa se morajo prignati oni biki, ki so dobili oblastno ali okrajno nakupno podporo, in tisti, katerim je bila lanske leto priznana oblastna ali okrajna premija, ker se bodo letos izplačale lanske leto priznane premije. Opozorjamo bikorejce na razglase, ki so nabiti po občinah!

Mlade merjasce od 3 do 5 mesev namerava razdeliti po znižani ceni obl. odbor. Na ptujski okraj se razdeli deset merjascev in naj prošnjiki, ki želijo imeti merjasce, se obrnejo na okrajni zastop Ptuj, kjer izvejo natančneje pogoje. Čas za prijavo je do 3. maja.

Kmetijska podružnica pri Sv. Ani v Slov. gcr. je imela dne 7. aprila po rani maši dobro uspešno predavanje. Radi oddaljenosti od prometnih cest smo bolj prepuščeni samemu sebi. Kljub temu nas je obiskal gospod inž. H. Mohorčič, ravnatelj oblastne kmetijske preizkuševalne in kontrolne postaje v Mariboru. Po njegovem predavanju smo spoznali, da nas umeva in želi naše blagostanje. Predavanje je obiskalo čez 40 mož in fantov, katerih srca si je predavatelj na mah pridobil. Na koncu je še pozval Kmetijsko podružnico, da priredi tekom poletja izlet v Maribor na sadjarsko in vinarsko šolo. Ob tej priliki bi si izletniki ogledali tudi vse druge kmetijske ustanove in naprave. Obljubil nam je tudi k temu svojo pomoč in sodelovanje. Tako nam je poteklo predavanje podučno in veselo in le žal nam je bilo, ko smo se mogli raziti. Gospodu inženirju pa izrekamo tem po tom javno zahvalo!

Vremensko sporočilo. Iz Zreč smo prejeli: Letošnja zima je bila trda. Te dni je v družbi neki gospodar potožil, da nam je poljsko delo zaostalo. Gospodinja s Padeškega vrha pa je pripomnila: Mi v hribih tega ne čutimo, pri nas se delo odpre šele v majniku. Po-

dobno huda zima je trajala od konca novembra 1879 do sredine februarja l. 1880. Živo srebro je skozi blizu tri mesece povprečno kazalo okoli 20 stopinj R mraza. Za razvitek narave pa kot merilo poročevalcu služi na vrtu ob zidu: marelica. Ta je letos dobila prve 4 cvetke dne 20. aprila. Pred desetletjem (1919) dne 22. marca, je drevo pokazalo pet cvetk, sledeči dan je četrtna drevesa dobro razcvela. Leta 1913 smo veliko nočni praznik obhajali dne 23. marca; v soboto je omenjeno drevo razvilo prvo cvetko, a v nedeljo ob 13. uri, se je naštel 45 razvitih cvetk. Minulo leto je drevesce pokazalo prvo cvetko dne 12. aprila. Letos je torej razvoj prirode za teden dni zaostal proti lani.

Vinarski kongres in občni zbor Vinarskega društva za Slovenijo se vrši v dneh 11., 12. in 13. maja 1929 v Krškem. Prvi dan je seja glavnega odbora, drugi dan, v nedeljo 12. maja, predpolodne je otvoritev kongresa z aktualnimi referati o bodočem trsnem sortimentu Slovenije in s predavanjem filma o zatiranju boleznih in škodljivcev vinske trte; popoldne je občni zbor z običajnim dnevnim redom. Referatom in predvajanju filma lahko prisostvujejo tudi nečlani. Tretji dan, 13. maja, se vrši poučni izlet na Bizeljsko. Priprave za kongres, občni zbor in izlet so v polnem teku. Polovična vožnja po železnici je zaprosena. Prijave za prenočišče v Krškem kakor tudi za izlet na Bizeljsko sprejema blagajnik Vin. društva g. Albin Dular, oblastna samouprava, Maribor, kateremu je podati tudi kavcijo v znesku 30 Din za vozila za izlet (avtomobili), ki se morajo naročiti vnaprej. Prijave je poslati najkasneje do 5. maja 1929. Detajlni razpored bo razviden iz vabil.

Novi živinski sejem v Laškem. Med štirimi novo dobljenimi letnimi živinskimi sejmi je določen vsako leto tudi na dan 5. majnika. Ker pa pride to leto 5. majnik na nedeljo, se bo vršil sejem v ponedeljek, dne 6. majnika. Ker se novo dobljeni sejmi po kupcih vedno dobro obiskani, je pričakovati velik dogon živine.

*

Vinogradniki, pozor!

Na podlagi uredbe oblastnega odbora bode oblastna samouprava dajala vinogradnikom za obnovo vinogradov brezobrestno posojilo. Brezobrestno posojilo se bo podeljevalo zaupanja vrednim vinogradnikom, ki iz lastnih sredstev ne morejo obnoviti svojega vinograda in ki dajejo za varnost posojila zadostno zemljeknjižno jamstvo. Brezobrestno posojilo se bo dajalo onim vinogradnikom, ki obnove najmanj $\frac{1}{4}$ ha a največ $\frac{1}{2}$ ha vinograda. Izjeme so le mogoče v posebno uvaževanja vrednih slučajih. Višina brezobrestnega posojila znaša na $\frac{1}{4}$ ha 4000 do 6000 Din, končna svota v teh mejah se določi z ozirom na posebne krajevne razmere. Dovoljeno brezobrestno posojilo se redoma izplača po izvršeni obnovi. Na željo prošnjika se pa lahko izplača v več obrokih in sicer tako, da se izplača prva polovica na 25 arov odpadajočega brezobrestnega posojila takoj, ko je zri-

lanih prvih 25 arov, druga polovica pa, ko je 25 arov popolnoma zasajenih ali pa zrigolanih nadaljnih 25 arov, tako da se posojilo za $\frac{1}{2}$ ha lahko izplača v štirih obrokih.

Prošnje za brezobrestno posojilo je vlagati na oblastno samoupravo mariborske oblasti v Mariboru. Kolekovati jih je s kolekom za 5 Din. V prošnji je navesti: 1. Ime (tudi domače) prošnjika in njegovo bivališče z navedbo hišne številke in pošte. 2. Parcelno število, ki jo ima vinograd, kat. občino, obseg parcele. 3. Svoto, za katero se prosi. Vsaki prošnji mora biti dodan uradni zemljeknjižni izpisek in posestni list celega posestva, ki ga poseduje prošnjik. Prošnje se morajo vložiti takoj, ko se pravilnik razglasi, najpozneje pa do 1. julija 1929. Pozneje vložene prošnje se bodo vpoštevale le, ako kredit ne bode izčrpan. Vsak prošnjik je dolžan, pri izberi lege vinograda kakor tudi trtnih vrst in pri obnovi sploh vpoštevati nasvete strokovnih referentov oblastnega odbora. Te nasvete mu dajo referenti brezplačno.

Posojila se bodo dovoljevala ob pogojih tega pravilnika v okviru za posojilo določene svote (1.000.000 Din). — Prošnjik, kateremu se dovoli posojilo, mora podpisati pri osrednjem uradu oblastne samouprave zastavodajno listino do višine dovoljenega posojila. Osrednji urad izvrši nato vknjižbo zastavne pravice do višine dovoljenega posojila. Izplačilo se pa izvrši, ko je prošnjik dokazal, da so nastopili pogoji § 4 pravilnika. O vsakem prejemu posojila izstavi prošnjik posebno potrdilo in dobi zato od oblastne samouprave protipis.

Posojilo se mora vrniti v desetih letnih obrokih. Prvi letni obrok zapade po desetih letih, računjen od dne, ko se je prošnjiku izplačal prvi obrok posojila. Ko je posojilo vrnjeno, izstavi oblastna samouprava potrebno izbrisno pobotnico. Vknjižba in izbrisna pobotnica se izvrši na stroške prošnjika.

*

Ing. Janko Dolinar:

Znamkovanje hmelja.

Že pred dvema leti se je mnogo razpravljalo vprašanje znamkovanja hmelja ter provenienčnega zakona in vkljub temu, da se je tedaj obvezno znamkovanje ne samo od Trgovske zbornice in Hmeljarskega društva, a temveč tudi od večine starih in izkušenih hmeljarjev odločno odklonilo, se je pričelo v zadnjem času zopet priporočati obvezno znamkovanje kot neobhodno potrebno za obstoj našega hmeljarstva. In vendar je za vsakogar, ki pozna natančneje trgovino s hmeljem, jasno kot beli dan, da je baš obvezno znamkovanje zaenkrat še največja nevarnost za obstoj hmeljarstva pri nas. Zlasti slovenski hmeljarji morajo znati sami kalkilirati in ne enostavno posnemati drugih, ker to, kar je n. pr. za češke hmeljarje dobro in koristno, ni vedno tudi za nas.

Obvezno znamkovanje na Češkem.

Obvezno znamkovanje je res življenjskega pomena za obstoj in dober gla-

hmelja na Češkem, nikakor pa ne pri nas, iz enostavnega razloga, ker naš hmelj tega dobrega glasu sploh še nima in nikdar imel ni. Hišo moramo začeti zidati pri temelju, ne pa pri strehi, in v tem slučaju je dober glas hmelja temelj, obvezno signiranje pa šele streha. Češki hmelj je bil znan kot najboljši hmelj na svetu že davno prej, predno je bilo uvedeno obvezno znamkovanje, katero k temu dobremu glasu češkega hmelja tudi ni prav nič pripomoglo, temveč ga le zavarovalo. Šele, ko so Čehi videli, da je njihov hmelj znan po celem svetu kot najboljši, da pa se baš vsled tega prodaja tudi mnogo nečeškega hmelja pod imenom češki hmelj, so uvedli obvezno signiranje, da zavarujejo in ohranijo dober glas češkega hmelja, katerega bi jim sicer hmelj mnogo slabše kakovosti, prodan kot češki hmelj, le prehitro zopet pokvaril.

Kako je z znamkovanjem v Nemčiji?

Slično kakor češki hmeljarji so postopali tudi nemški, ki kljub temu, da imajo že dve leti izdelan in pripravljen provenienčni zakon z obveznim signiranjem, istega še vedno niso uveljavili, ker se boje, da nemški hmelj na svetovnem trgu še nima dovolj dobrega glasu, da bi ga trebalo zavarovati, dobro pa vedo, da predčasno uvedeno obvezno znamkovanje cen nemškega hmelja ne bo dvignilo, pač pa jih tlačilo. Brezobziren in ogorčen je boj za prvenstvo med češkim in nemškim hmeljem in Nemci so uvideli, da češki hmelj ostane vedno zmagovalac, zato so poskusili zadnje sredstvo: prisiliti hočejo domače pivovarne, da uporabljajo le nemški hmelj; ali se jim bo to posrečilo, je pa zelo dvomljivo, ker je odpor pivovarjarjev prevelik. Na vsak način pa so tudi nemški hmeljarji začeli pri temelju ter storili vse, samo da pridobe svojemu hmelju čim boljši glas na svetovnem trgu; šele potem, ko se jim je to vsaj toliko posrečilo, da se jim razven Češke ni bati nobene konkurence več, so začeli razmišljati o zavarovanju s težkim trudom pridobljenega slovesa svojega hmelja, o obveznem signiranju.

Kako naj bi bilo v Sloveniji?

In pri nas gre cela stvar obratno? — Popolnoma izključeno! Ako uveljavimo pri nas danes provenienčni zakon in obvezno signiranje hmelja, ne bomo dosegli boljših cen, pač pa to, da bode mnogo našega hmelja ostalo sploh neprodanega in le najboljše blago bi se prodalo, pa še to po dosti nižji ceni kakor sicer. Tega pa nikdo ne želi, najmanj pa hmeljarji sami.

Slovenski, posebno savinjski hmelj zasluži glede kakovosti drugo mesto na svetovnem trgu, torej takoj za češkim. Prav dobro vedo to hmeljarski trgovci v inozemstvu, ki pa to okolnost izkoriščajo pač v polni meri v svojo lastno korist, nikakor pa ne v korist slovenskih hmeljarjev. Dokler ni bilo na Češkem obveznega znamkovanja, se je lasti slovenski hmelj prodajal pod imenom prvovrstnega češkega hmelja. Ko je češki provenienčni zakon to one

hmeljstva znatno padli, vendar pa so hmeljarski veletrgovci zopet izrabili intenzivno propagando nemškega hmelja v svoj prid, zanimanje za naš hmelj je zopet rastlo, ker se je prodajal zopet pod firmo najboljšega nemškega hmelja. Še danes mnoge pivovarne kuhajo pivo le z najboljšim nemškim hmeljem, katerega pa je pridelal naš slovenski hmeljar. Tudi pod imenom: Deutsche Hopfen Saazer Ersatz, Bohemian Type, Saazer Type itd. kupijo še danes pivovarne mnogo slovenskega hmelja po malo nižji ceni kot je običajna za pristni zatežki hmelj; pri tem pa vtakne seveda v žep glavni dobiček — veletrgovec s hmeljem, ki nakupi naš hmelj po izredno nizki ceni, običajni le za hmelj manj vredne, odnosno podrejene kakovosti. Vkljub temu, da pivovarne uporabljajo dosti našega hmelja, seveda pod drugim imenom, za istega direktno nimajo mnogo interesa, ker ga kot takega ne poznajo.

Iz teh izvajanj jasno sledi, da bi bilo obvezno signiranje hmelja pri nas zaenkrat prenačljeno in posledica, da bi naš hmelj potem našel sploh težko kupca. Tudi mi torej moramo začeti zidati pri temelju, moramo najpopreje pridobiti našemu hmelju na svetovnem trgu tisto mesto, ki mu po njegovi kakovosti tudi gre; šele tedaj, ko bo imel naš hmelj tak svetovni sloves, da ne bo služil samo za »ponarejanje« hmelja priznanih provenijenc, temveč se bo skušalo drug hmelj podrejene kakovosti prodajati pod našo firmo, šele tedaj bo tudi pri nas nastopila nujna potreba obveznega znamkovanja, da zavarujemo dober glas našega hmelja, onemogočimo zlorabo njegovega imena in izločimo konkurenco. Pač pa je že danes nujno potrebno urediti neobvezno znamkovanje, ker kakor more obvezno signiranje le zavarovati in ohraniti že pridobljen dober svetovni glas in sloves hmelja, tako je neobvezno signiranje eno od mnogih sredstev, ta prepotrebni sloves našemu hmelju pridobiti.

Maribor. Za okrajnega predstojnika (»očeta revežev«) je bil za koroško predmestje (četrti okraj) imenovan gospod steklarski mojster in trgovec Ivan Dežman, ki je mož na svojem mestu. Uraduje v svoji trgovini vsak dan od 12. do 14. ure (Vrbanova ulica 2). — Slov. pevsko društvo »Maribor« priredi v petek, dne 3. maja, zvečer ob 8. uri v veliki dvorani pri Götzu veliki pevski koncert s sodelovanjem slovitihih umetnikov gospe Lovšetove in gospoda Neraliča. Ze sedaj vabimo mariborsko občinstvo na to prireditev, ker bo to res nekaj izvanrednega za Maribor. Povabljeni so tudi okoličani. — Cecilijsko društvo za stolno župnijo, ki tako lepo skrbi za izbrano cerkveno petje, je na svojem običnem zboru imenovalo vlč. g. A. Tkavca, župnika šentpeterskega, za svojega častnega člana. Častitamo! — Trgovec in hišni posestnik gospod Adalbert Gusel, ki je v letošnji zimi daroval za mestne reveže mnogo kurjave in okrepčil, bo ustanovil v svoji hiši na Aleksandrovi cesti (prej Haber) št. 39 industrijo antialkoholnih pijač poleg dosedanjih svojih izdelkov. — Vlomil se zadnji čas v Mariboru in okolici zelo množilo. Vlomili so v

trgovino g. Ljudevita Rižnika v Lajtersbergu ter odnesli blaga v precejšnji vrednosti. V Rušah pa so vlomili v gostilno Šmidhofer. Z drogom so dvignili omrežje na kuhinjskem oknu in so se polastili raznih predmetov ter izgubili neznano kam. — Sosednji Kamničani so vendar le ojunčili in so storili korak naprej glede elektrifikacije levega svojega kraja. V nedeljo se je v gostilni gospoda Slokana vršilo posvetovanje zastopnikov iz Kamnice in Rošpoha ter zastopnika mariborskega električnega podjetja. Kamnica je gotovo eden najlepših in vabljivih izletniških točk v neposredni bližini Maribora. Mnoge manj pomembne vasi v mariborski okolici že imajo elektriko, le Kamnica je še v tem oziru zaostala. Ker pa so Kamničani znani podjetni možje, upamo, da bodo tudi dosegli elektriko. — Delo je za nekaj časa ustavila tovarna perila v Gregorčičevi ulici. Gospod Durjava se trudi, da bi tovarna zopet začela obratovati. Nad 100 delavskih moči je sedaj tu brez dela in brez zaslužka. Opozarjamo ljudi iz dežele, naj nikar ne siliijo po nepotrebnem v mesto, ker je sedaj težko za stalni zaslužek. Edino pri stavbeni stroki dobijo delavci zaslužek. Naši stavbeniki rabijo zidarje, tesarje in strežake pri zgradbah. Povsod drugod pa skoraj zastoj iščeš dela. — V avtoomnibusu, ki vozi v Konjice, so v četrtek finančni organi imeli dober plen. Dobili so dve Evini potomki in enega Adamovega, ki so hoteli tihotapiti v Slovensko Bistrico 10 kg saharina v vrednosti 18.000 Din. Pozorno oko finančnega komisarja pa jim je preprečilo račune. Ženske so seveda bile zelo hude, češ: s kako pravico se jih celo na avtomobilu nadleguje! Ali nič ni pomagalo, slediti so morali tihotapci v gosposki obleki možu postav!

Pobrežje pri Mariboru. V nedeljo, dne 28. t. m., se vrši ob 9. uri popoldne v dvorani gospe Simonič občni zbor Pogrebnege društva. Člani, pridite polnoštevilno!

Razvanje pri Mariboru. Naše gasilno društvo se je, kakor se vidi iz njegovega napredka pri nabavi nove turbinske brizgalne, začelo prav lepo razvijati. Pokazala se je pa potreba tudi boljše moderne priprave, kajti nobeden posestnik ne da danes več svojih konj k vratolomni vožnji v slučaju nesreče. Da se zamore tudi temu nedostatku od pomoči, priredi društvo dne 19. maja t. l. veliko efektivno tombolo, pri kateri pride k izžrebanju 7 večjih in čez 200 bolj majhnih a lepih dobitkov, kakor: motorno kolo, šivalni stroj, ena telica montafonske pasme, moško kolo, gramofon, več kubičnih metrov bukovih drv, prašički domače reje itd. Vabimo torej cenjeno občinstvo, da prav pridno sega po tomboljskih tablicah, kajti tudi zadnji majhni dobiček ne bo imel manjše vrednote, kakor cena ene tablice. Vsak bodi svoje sreče kovač! Tem potom se društvo tudi zahvaljuje gospej Pacher plem. Thainburg, posestnici graščine Hausampaher, za popust pri nakupu montafonske telice za tombolo skoro za polovično ceno.

Gornja Sv. Kungota. Dne 15. aprila je umrl v Gornji Sv. Kungoti gospod Feliks Skribe, bivši cerkveni ključar in posestnik. Pogreba se je udeležila ogromna množica naroda tudi sosednih krajev, dovolj dokaz, kako je bil gospod Skribe spoštovan. Trije gospodje duhovniki so ga spremili v cerkev, kjer je bila asistirana sv. maša. Na pokopališču je izpregovoril domači gospod župnik blagopokojnemu dobrotniku cerkve zadnje slovo ter je postavil pokojnega v krasen zgled navzočim kot moža poštenjaka, kot blago in ponižno dušo. S pokojnim gospodom Škribetom je legel v grob eden najboljših faranov, zgled delavnosti ter racionelnega gospodarstva. Revež je zadnje mesece veliko trpel vsled grozne rane na hromi nogi, a sedaj je preстал. Daj božje Srce Jezusovo tej blagi duši uživati sladki večni mir v deželi rajsko mili, kjer sije solnce večne spomladi!

Jarenina. V velikem tednu smo položili v smrtno gredo staro mater Marijo Vajngel. Bi-

la je vzorna voditeljica in vzgojiteljica svojim otrokom, vzgledna žena in gospodinja ter dobrohotna in miroljubna sosedinja. Bog ji sladkaj zadnje spanje, Jarenini pa daj mnogo takih blagih mamic! Po veliki noči pa je objel hladni grob tudi enako vrlo mater Marijo Drozg iz Vajgna in danes leži na mrtvaškem odru gospodinja Draž v Kaniži, ki istotako zapušča časten spomin.

Sv. Jurij v Slov. gor. Nepričakovano nas je zadela tužna vest, da je za vedno zapustil ta minljivi svet obče spoštovani mož Al. Krajnc, posestnik v Žitnicah, v lepi starosti 73 let. Mož zasluži skromen spomenik tudi v »Slov. Gospodarju«, kojega zvesti naročnik je bil 50 let. Bil je večletni občinski odbornik občine Žitnice, skrben gospodar in dober vzgojitelj svojih otrok. Bil je mož dela ter marljivo skrbel za svojo družino. Bil je tudi blaga duša za sosedo ter je rad vsakomur pomagal v zadregi in nesreči. Da je bil priljubljen občan, je pokazal njegov pogreb, ki so se ga udeležili v velikem številu občani ter delni občinski odbor z županom. Na sedmini so se spomnili dobri pogrebci novega bogoslovja v Mariboru in zbrali zanj 100 Din. Bog povrnil Žalujoči rodbini pa naše iskreno sožalje!

Ribnica na Pohorju. Tudi v naš kraj prihaja končno po hudi zimi vesela pomlad. Dne 22. marca nas je presenetil že celo grm, kar je bilo za ta čas še nekaj izrednega. Da bi le to značilo prednapoved dobre letine, kakor govorijo pratikarji! Dasi se vrstijo zadnji čas toplejši dnevi, vendar smo imeli po jutrih še dokaj hladno, kakor n. pr. dne 16., 17. in 18. t. m., ko so bile vse mlakuže prevlečene s tankim ledom. Po lecinah je še najti tudi stari sneg. Kmetje se brinejo k setvi še najbolj. — Značilno pa je, da so nekateri napovedali boj hmelju. Ker se je pokazal kot slab dohodkarnosnež, ga s togoto mečejo iz njiv. Baje se bolj izplača pri nas saditi krompir v svrhu pitanja prašičev, kot pa čakati na hri izkupiček od hmelja, ki je k vsemu temu še prav negotov. Oblast pa je odredila pregledovanje ognjišč, odnosno dimnikov od hiše do hiše, kar se mora odobravati, ker proti ognju ni nikoli zadosti varnosti.

Sv. Lenart v Slov. gor. Pri naših uradih in javnih ter zasebnih pisarnah so uradne ure zelo različne. Za prebivalstvo so sodnijske nedeljene uradne ure od 8. do pol 15. ure deloma neugodne, ker je vpogled v zemljiško knjigo popoldne izključen in vendar se večkrat pripeti, da opravijo ljudje kak posel posebno v nujnih slučajih popoldne. — Notar g. Franc Štupica uraduje po starem uradnem redu vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, dopoldne od 8. do 12. in popoldne od 2. do 5. ure. — Okrajna hranilnica pri Sv. Lenartu v Slov. goricah ima uradne ure vsak torek od 8. do 12. ure, Posojilnica pa vsak torek in petek od 8. do 12. ure, Posojilno društvo pa, katerega načelnik je gospod Karl Aubl, vsako nedeljo dopoldne. — Pri tej priliki omenjamo, da ima Okrajna hranilnica pri Sv. Lenartu v Slov. gor. nad 3.000.000 Din razpoložljivega denarja in priporočamo prebivalstvu Slovenskih gor, da se naj poslužuje v potrebah kreditov pri Okrajni hranilnici, katera bode uvedla zopet amortiziranje posojil tako, da se bode z obrestmi vred tudi glavica odplačevala. Vsled konvencije naše države s Čehoslovaško bode Okrajna hranilnica prejela od Češke hranilnice za njene predvojne vloge okroglo štiri milijone dinarjev. Tudi ta znesek bode prišel Slovenskim goricam v dobro!

Rače. Spremili smo k večnemu počitku Jožka Petrovič, rojenega v Mestnem vrhu pri Ptuj. Nagla smrt mu je vse prežgoda pretrgala nit življenja. Pred dnevi je začutil hude bolečine v trebuhu, opoldne je bil že prepeljan v mariborsko bolnišnico, kjer je pa že ob pol petih izdihnil svojo blago dušo. Zanj ni bilo tudi potom operacije več rešitve, ker so mu po izjavi gospodov zdravnikov, ki so ga pozneje raztelesili, gliste pregrizle čreva in trebušno mreno. Ob grobu je plakala žalujoča

žena in sedem nepreskrbljenih otrok. Pogreb je nudi pretesljiv prizor, kajti pokojnik je bil izredno blag in ljubeč mož, ki je vse svoje moči, vso svojo ljubezen posvetil v blagor svoje družinice, ki jo je nad vse ljubil. Zato pa tudi žena in otroci tem bolj čutijo bridko izgubo. Dne 11. januarja letos smo tudi pokopali pri Sv. Vidu pri Ptuj pokojnega Simona Petrovič, ki je umrl v 83. letu svoje starosti. Svetila obema večna luči!

Sv. Peter pri Gornji Radgoni. V sredo, dne 17. aprila smo iz Ščavnice pokopali 82letnega starčka Antona Kaučič. Vredno se ga je spominjati, ker v njegovo hišo zahaja tudi naš »Slov. Gospodar« in je tudi v bližnji okolici znan. Vsak, ki je prišel v njegovo hišo, je lahko takoj vedel, da mora gospodar biti reden, ker je vsaka stvar imela svoje mesto. Pa tudi posestvo mu je prav dobro povrnilo njegov trud. Čeravno ni veliko, pa skrbno je obdelano, kar bi naj bilo mladim gospodarjem v zgled. Povsodi, kamor je hodil na delo, ga je vse rado imelo: gospodar kakor tudi njegovi sodelavci, ker jim je znal s poštenimi besedami kratiti čas. Jako ga bomo pogrešali povsod. Pa zvon nam hitro zakliče večer našega življenja z besedami: Danes meni, jutri tebi! Vrlemu in zaslužnemu starčku pa bodi zemljica lahka, njegovo ženo, hčer in vnuke pa naj tolaži zavest, da se snidemo nad zvezdami!

Bukovec pri Ptuj. V 19 letih svojega težkega poklica je delovalo naše društvo pri 56 požarih, vsled česar si je zelo obrabilo orodje in cevi, kar pa treba nadomestiti. Zato priredimo v nedeljo, dne 28. aprila veliko ljudsko tombola s krasnimi dobitki na vrtu gospoda Ivana Cvetko v Bukovcih. Cena kart samo 2 Din. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Dne 9. aprila smo položili k zadnjemu počitku Ano Žnidarič iz Hujbara v starosti 78 let. Rajna zapušča vsled starosti oslabelega moža in dva že preskrbljena otroka. Bodi ji zemljica lahka!

Sv. Miklavž pri Ormožu. Pred kratkim smo dobili novo učiteljico v osebi gđ. Ivanke Gabrejna. Prevzela je mesto vpokojene gospe Trstenjakove. Prej je službovala na Ponkvi. Na novem mestu ji želimo v vzgoji otrok veliko uspeha. — Z nožem se je igral Pepček Zemljič, učenec I. razreda ljudske šole. Po neopredvidnosti si je prerezal skoraj pol dlani in več važnih žil. Nož je bil rjav in si je otrok zastrupil kri. Med neznosnimi bolečinami je v pondeljek jutraj umrl. — Tako razigrane volje kakor pretekli teden vreme že dolgo ni bilo. Se pač pozna, da smo v aprilu. Tekom enega solnca smo imeli solnce, dež, sneg, grmenje, bliskanje in tak vihar, da so poslopja ječala. Vsled takega vremena delo zaostaja, kar povzroča v gospodarstvu veliko škodo.

Runč pri Veliki Nedelji. V dolini vzhodno od Runča leži prijazna vas Stanovno s staroznanim Kosejevo p. d. Pušičevo hišo, v kateri živi še čil posestnik in sodarski mojster Alojz Kos, naš somišljenik in dolgoletni naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Imenovani je v pondeljek, dne 9. aprila t. l., praznoval s svojo ženo Marijo, rojeno Bombek, zlato poroko. Pred 50 leti sta kot brhki mladenič in brhka mladenka stopila pred oltar svoje župne cerkve pri Veliki Nedelji, kjer sta si obljubila večno zvestobo, ki sta jo do svoje zlate poroke tudi zvesto izpolnjevala. Po 50 letih pa sta vstopila zopet v isto cerkev, pred isti oltar, ob isti uri in kar je še najbolj zanimivo: z istim soparom kakor pred 50 leti in sta skupno obnovila zlato poroko. Torej se je isti dan vršila pri Veliki Nedelji dvojna zlata poroka. To slavnost so znali farani primerno počastiti in so prihitali v lepem številu v svojo župno cerkev, da tako prisostvujejo redki slavnosti. Po sv. maši sta se vrnila slavljence v svojo domačo hišo v Stanovno, kjer sta v krogu svojih hčera, vnukov (še celo pravnukov), sorodnikov, sosedov, prijateljev in znancev proslavila ta dogodek s pristno prleško gostijo. Med številnimi gosti pa je gostoljubna slavljenceva hiša vendar nekoga pogrešala. In

kdo bi naj bil to? To sta dva slavljenceva sina, ki sta morala v najlepši mladeniški dobi umreti in žrtvovati svoje mlado življenje. Naj Vama bo, draga slavljence, v tolažbo to, da imata tudi na drugem svetu člane svoje dobro vzgojene družine. Cela vas Stanovno, cela občina Runč in cela župnija pa Vama k temu izrednemu dogodku najsrčnejše častita in želi, da bi Vama bila naklonjena tudi sreča, praznovati čez deset let biserno poroko. Bog Vaju živi!

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Otožno je zapel dne 11. t. m. ob pol osmih jutraj mrtvaški zvon ter nam naznanjal žalostno vest, da je od vseh ljubljani in spoštovani mož Anton Meško za vedno v Gospodu zaspal. Že v jeseni je vlegel na bolniško postelj in od tistega časa ni več stopil na noge. Med boleznijo je bil večkrat previden s sv. zakramenti in trpel posebno v zadnjem času hude bolečine, vdan v voljo božjo. Rajni je bil dolgo let cerkveni ključar in večletni občinski odbornik. Da so ga ljudje ljubili, nam priča to, da so se vključ toliko nakopičenemu delu že v tako obilnem številu udeležili njegovega pogreba. Bog daj njegovi duši večni mir in pokoj! Žalujoči rodbini pa naše iskreno sožalje!

Krapje pri Ljutomeru. Dne 28. no. 1928 je zgorelo gospodarsko poslopje posestnika Al. Trstenjak, v katerem so bili spravljene poljski pridelki, razni stroji in gospodarsko orodje. Udarec za posestnika je bil tem hušji, ker se je nesreča zgodila tik pred nastopom zime. Pri tej priliki so pokazali kmetje iz domače in sosednih vasi ljutomerske in križevske žup nje pravo krščansko ljubezen do bližnjega, so pomagali pri stavbi novega gospodarskega poslopja s tako vnmom, da je bilo isto še predno je zapadel visoki sneg, pod streho. Dobri ljudje so podarili povrh toliko krme za živino, da ista ni trpela pomanjkanja. Vsem, ki so na katerikoli način pomagali nesrečnemu pogorelcu, gre najpristnejša zahvala, milostljivi Bog naj bo plačnik za njih dobra dela. Naj služijo kmetje na Murskem polju za zgled vsem kmetom v Sloveniji, naj se posnema ta samopomoč, ki izvira iz prave krščanske ljubezni do bližnjega v vseh slučajih, ko zadene kmetu kaka nesreča! — Alojz in Marija Trstenjak.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Kdor hoče za 3 Din dobiti novo kolo, ta mora na Križovo dne 9. maja priti k nam na tombolo. Vabi Vas vse! Orlovski odsek.

Polenšak pri Ptuj. V cvetu mladosti, star 23 let, je umrl pretekli teden priden fant Ivan Potočnik, žrtev kostne jetike. Pokojni Ivo je veliko trpel skozi dve leti, bil je izročen usmiljenju tujih ljudi, a vdan v voljo božjo je prenašal potrpežljivo to grozno bolezen. Bil je tudi eden izmed žrtev bivše Avstrije, nasilnih vojni posojil in tako si je moral trdo z rokami služiti kruh. Kot samouk je bil mojster izdelovanja »suhe robe« in je gotovo prekosil marsikaterega Ribničana. Kako je bil priljubljen ta tihi in pošten mladenič, je pokazal lep pogreb, ki mu ga je iz svojega oskrbel brač Anton. Udeležilo se ga je še precej ljudi, posebno žensk, ki se bodo gotovo še dolgo spominjale izdelovatelja svoje lepe korpe, cekarja, slamnjača, canje itd. Mogočno in resnobno so zvonovi peli in z njimi mi: Mirno v črni zemlji telo naj počiva, a duša sveti raj uživa!

Kalobje. V nedeljo, dne 14. aprila, so zvonovi naznanili tužno vest, da je nenadoma umrla ugledna in obče spoštovana žena cerkvene ključarja Terezija Bukovšek p. d. Brglezova v starosti 57 let. Prejšnji četrtek bila je še popolnoma zdrava, ko jo je kar nenadoma zadela mrtvoud. Prejeti je mogla le še sveto poslednje olje. Ni se zavedla več do smrti. Njen pogreb je bil na vse lep. Kljub slabemu vremenu jo je spremila k zadnjemu počitku velika množica ljudi. Ob grobu ji je zapel moški pevski zbor ganljivo žalostinko, katera je marsikoga ganila do solz. Potrtemu možu, sinovoma in hčeri naše iskreno sožalje! Naj počiva v miru!

Sv. Rupert nad Laškim. V nedeljo, dne 14. aprila, se je tukaj obhajala zlata poroka Mihaela in Ane Bezgovšek iz Sv. Petra. Lepi cerkveni slavnosti je prisostvovalo veliko prijateljev, sorodnikov in znancev uglednega, še čvrstega zlatega para. Ženin, ki je bil vedno velik dobrotnik raznim javnim napravam, je v veseli družbi svatov nabral svoto 120 Din, ki se je poslala za novo cerkev Kristusa kralja v Hrastniku. Zlatoporočencema pa dal Bog še demantno poroko! — Dne 19. aprila je v Prisenci umrl mladenič Jakob Jelenc, sin premožnega kmeta, v najlepših letih, komaj 28 let star. Dolgo je hiral na zavrtni bolezni, pa je voljno trpel in se lepo pripravil na smrt. Počivaj v miru, dobri Jaka!

Svetina pri Celju. Na mesto na belo nedeljo, ko je običajna služba božja radi velikih sneženih zametov morala odpasti, se bo vršilo na Svetini cerkveno opravilo v nedeljo, dne 28. t. m., ob 10. uri dopoldne. — Ob Veliki noči je zapustila Svetino vrla in daleč okoli znana gostilničarka in posestnica vdova Franca Klnar, p. d. Turinka ter se preselila v prijazni Podplat pri Rogaški Slatini, kjer je kupila posestvo. Turinova hiša, dobro znana zlasti številnim gostom in izletnikom, ki radi prihajajo na prijazno Svetino, je bila od nekdanje vrla, zavedna, krščanska hiša. Tu si vedno našel ne le dobro postrežbo, ampak tudi prijazne in dobre ljudi. Turinovi so veliko dobrega storili zlasti za svetinsko cerkev in vsak duhovnik, ki je prišel po opravkih v Svetino, je bil v Turinovi hiši vselej dobrodošel gost. Iz polnega srca želimo Turinki v novem kraju sreče ter blagoslova božjega!

Sv. Lenart nad Laškim. Dekla, o kateri ste v zadnji številki poročali, da je bila odgnana v zapor radi suma, da je umorila svojega nezakonskega otroka, je bila izpuščena iz zapora, ker ji niso mogli dokazati krivde. Je pa tem boljše, če je nedolžna.

Hranilnica in posojilnica v Ribnici na Pohorju r. z. z. n. z., vabi na svoj redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 5. maja 1929 v posojilniški pisarni v Ribnici na Pohorju ob pol devetih dopoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva. 3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1928. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Poročilo o izvršeni reviziji. Ako bi ob določenem uri ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki sklepa brezpogojno. — Načelstvo. 511

Razpisuje se javna zniževalna dražba popravil pri župnišču in cerkvi ter gospodarskem poslopu v Stopercah dne 5. maja 1929 ob 3. uri popoldne v župnišču v Stopercah. Izključna cena 22.000 Din po odbitku 5300 Din, katero delo je že dogotovljeno. — Cerkevno-konkurenčni odbor Stoperce, dne 20. aprila 1929. Predsednik: Štefan Galun. 513

Tesače za izdelavo dog za pivove sode rabim takoj. Konrad Golob, trgovina z lesom, Sv. Trojica v Slov. gor. 514

Učenec se sprejme v mizarstvo. Mlinska ulica 11, Maribor. 509

Poverjenike, stalne, za vsak kraj Slovenije, sprejme »Ljudska samopomoč« v Mariboru, Aleksandrova cesta 506

Hlapca z dežele, vajenega konjev, sprejme Šepce, Maribor, Grajski trg 2. 512

Deklica 10 do 14 let, brez ali revnih starišev, se sprejme v pošteno oskrbo na kmetih. Več se izve pisмено. Naslov: »Vzgojitelj«, pošta Sv. Benedikt v Slov. gor. 510

Prodasta se dva čevljarska stroja Hove za Din 1000. Elastec za popravilo Din 1500. Naslov v upravi lista. 363

Vsak boter

se lahko prepriča, kako dobro in poceni dobi za letošnjo birmo ure, zlatnino ter srebrnino pri

F. KNESER, urar

MARIBOR,

Aleksandrova cesta št. 27, blizu glavnega kolodvora (popreje Kiffmann). 508

Prepričajte se, da je moja reklama tudi resnična.

Za kovače

angleški koks, kovaški premog, oglje in vsa železnina se kupi najceneje v veletrgovini

H. ANDRASCHITZ, MARIBOR
Vodnikov trg 4. 504

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Slivnici pri Mariboru se bo vršil dne 9. maja 1929, ob 8. uri v posojilniškem prostoru. — Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Računski zaključek za leto 1928. 3. Poročilo o izvršeni reviziji. 4. Slučajnosti. Ako bi ob tem času ne bil sklepčen, bo čez pol ure pri vsakem številu na istem mestu drug veljaven občni zbor. 501

Srednje posestvo se prodaja z gospodarskim poslopje, pripravno za vsakega obrtnika na prometnem kraju v Spodnji Hajdini št. 49, pri Ptuj, 5 minut od cerkve. Vpraša se pri lastniku Francu Pukšič istotam. 500

Pošteno dekle, katera zna kuhati ter vsa hiša na dela samostojno opravljati, se sprejme v Mariboru, proti dobri plači. Naslov v upravi lista. 505

ZAHVALA.

Podpisani se zahvaljujem tem potom podpornemu društvu

»LJUDSKA SAMOPOMOČ« V MARIBORU

za znatno in mi takoj izplačano podporo po smrti mojega moža Alojza Donko in priporočam to neprecenljivo društvo vsakomur v takojšnji pristop! 507

Ranca pri Mariboru, dne 22. aprila 1929.

Donko Marija, viničarka.

Botri in botre

najdejo lepo izbiro
blaga za birmance pri

Anton Macun, Maribor
Gosposka ulica št. 10

Mož v sivi suknji.

Roman iz Napoleonove dobe. — Angleški spisala B. Orczy. — Prevedel Paulus.

(Dalje.)

»In Chéron? Ali ima tudi on kaj opraviti poleg?«

»Nič. Bedast človek je. Njegova hiša stoji na samem in njegova hlapca sta tepca. Kadar se hoče Španjolec s kom zasebno sestati, si izbere dan, ko Chérona ni doma, pa pridejo v njegovi hiši vkup in se domenijo.«

»In vi ga sovražite, tistega Španjolca, kaj ne?« se je režal Lefèvre, ko je naglo zapisoval postopacheve napovedi.

»Ne,« je odgovoril mož počasi. »Pa tisti, ki so sodelovali pri vplomu v de Kerbelayevo hišo, bi naj dobili vsak po dvajset frankov iz plena. In to je premalo.«

Komisar je pokimal. Zelo zadovoljen je bil.

Čul je že o Španjolcu. Mnogo dela je dal policiji in že dolgo časa sem je vznemirjal deželo in vzbujal negotovost. In on, Lefèvre, on, duhoviti in premeteni komisar alençonski, on ga bo prijel in bo dobil priznanje od gospoda ministra.

Da, in ne samo to, ampak če je enooki govoril resnico, bo prijel vso tolpo ter naredil konec nemiru in negotovosti v deželi. In povrh bo vrnil demantni prstan gospodu de Kerbelay in si za služil lep denar —

In nazadnje še bo povedal svoje mnenje o tistem nebodigatreba, o možu v sivi suknji. Kar bo njemu, Lefèvre, in njegovim ljudem v posebno zadoščenje.

Spet so enookega roparja spravili nazaj v njegovo celico, gospod Lefèvre pa je dobil vse pravice in oblasti, da pripravi nočni pohod na Chéronovo farmo. Tajnega detektiva gospoda notranjega ministra pa niso o ničemer obvestili.

3.

Lefèvre se je zavedal, da mnogo tvega, ko je tisti večer krog osme ure izdal povelje, naj se pripravi eskadron policije za na pot.

Še v zadnjem trenutku je dvomeče premišljeval, ali je pametno, kar počenja. Če bi pohod ne uspel ali se celo ponesrečil in če bi zaupnik gospoda notranjega ministra o stvari zvedel — hm, tedaj bi bile posledice za prevnetega glavnega policijskega komisarja Lefèvre zelo neprijetne.

Izšel je Lin II. zvezek!

Res nimate še nove ročice

Karl May
knjižec?

Ne čakajte, dokler se že dobi. Nad 1000 knjig že razprodanih, ostankov bo kmalu! Pišite Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Angleški pesnik Samuel Butler (rojen leta 1612 v Strenshamu v grofiji Worcester, umrl leta 1680 v Londonu) se je ustavil na potovanju nekega mrzlega dne v gostilni, da bi se pogrel. Opazil je, da so vsi prostori pri peči neprestano zasedeni. Poklical je hlapca in mu naročil, naj preskrbi njegovemu konju izrezek. Hlapec je ugovarjal, da konj mesa ne žre. Butler je vztrajal pri svoji zahtevi. Gostje so seve navalili v hlev, da bi videli konja, ki se masti s pečenim mesom. Med tem si je poiskal Butler pri peči najudobnejše mesto in ko je prišel hlapec poročat, da konj nikakor ne mara pečenke, mu je odgovoril mirno: »No, pa prinesite izrezek meni, konju dajte ovsal!«

Tiskarski škrt si dovoli marsikatero šalo in dovolil si jo je tudi z nekim stavcem v Bradfordovi tiskarni v Fildelfiji. Stavec je pri sestavljanju koledarja zamenjal vremenski prerokbi za 12. novembra in 12. avgusta. Tako je bilo na dan 12. avgusta prerokovano viharno vreme in sneg. Pomoto so opazili, ko je bil koledar že skoro razprodan in razposlan. Stavec je bil takoj odpuščen iz službe. Zgodilo se pa je nekaj nenavadnega. Dne 12. avgusta je nastal silen vihar. Ko se je polegel, je pričelo snežiti, kar je bilo v tem letnem času pravi čudež. Čudovito prerokovanje je bilo že splošno znano in ljudje so se kar pulili za Bradfordov koledar. Bradford je postal slaven in bogat človek. Odpuščenega stavca je sprejel zopet v službo in mu podvojil plačo.

Znani zdravnik Boerhave je imel veliko sovražnikov in med njimi nekega Plohna. Namenjen nekoč k bolnikom, ga je srečal na cesti. Boerhave je imel suknjo na laktu razparano in Plohn je to takoj zapazil in pripomnil hudomušno: »Glej, glej! Tu gleda modrost iz luknje.« — »In neumnost v luknjo!« mu je Boerhave hladno odvrnil in hitel dalje.

Pa le par trenutkov so ga obhajale take strahopetne misli. Samega sebe je oštel radi svoje bojazljivosti, pa pogumno odjezdil z eskadronom.

Po svojem razgovoru z enookim roparjem je bil že parkrat na farmi, da bi si dobro ogledal njeno lego in bližnjo okolico. Preoblečen za delavca se je potikal v njeni bližini in stikal po bližnjem grmovju in goščavi v hladnih, mokrih večerih, si pogledal to, se zanimal za ono in si vse dobro zapomnil. Prepričan je bil, da bo našel tudi v temi vsak grm v bližini in vsak kotiček na farmi.

Farma je ležala par kilometrov v stran od ceste ob bregu medlega potočiča, vrbje in jevševje jo je obdajalo. Stanovanjska hiša je bila kamenita, enonadstropna, preprosta stavba, gospodarska poslopja so bila lesena, s slamo krita in na pol podrta. Samota in zapuščenost je ležala na farmi. Nobenega drugega človeškega bivališča ni bilo videti ne blizu ne daleč, gosto obraščene višine so jo obdajale od vseh strani in jo ločile od sveta.

Ko je gledal samotni kraj, je Lefèvre koj razumel, zakaj si je previdni vodja, ki so ga Španiolca imenovali, prav ta kot izbral za svoj

Kakšna razlika je med kačo in odvetnikom? Če naleti kača na polža, ga požre in se ne meni za njegovo hišico. Odvetnik pa vzame hišo in mu za polža ni mar.

Grški cesar Theophilus, ki je vladal v 9. stoletju, je bil hraber in ne lakomen mož. Nekoč je opazil veliko ladjo, ki se je usidrala v pristanišču in izvedel, da je ladja last cesarice. Nevoljen je dejal: »Kaj so mene nebesa odločila za cesarja in mojo ženo za trgovko?« Ukazal je ladjo sežgati in izrekel pomembne besede: »Če bi se hoteli knezi posvetiti trgovini, bi morali njih podaniki umreti od glada.«

Slikanje po naravi. Angleški bogataš Durham je naročil pri slavnem slikarju živali Blinksu skupino zajcev in srn za svoj novi lovski grad. Ko je bila slika dovršena, sta izjavila Durham in njegova žena, da kljub vsemu ni izvedena strogo po naravi. Slikar Blinks je odšel, ne da bi zinil, pa se kmalu vrnil v sobo z bogataševimi lovskimi psi. Z divjim lajanjem so se ti vrgli nad naslikano zverjad in raztrgali brez usmiljenja sliko. Slikar se je nato obrnil k bogatinu: »Posrečil se mi je dvojni dokaz. Najpoprej sem vam dokazal, da znam slikati po naravi, drugič pa, da imajo vaši psi več smisla za umetnost, kakor vi!«

Vrnil mu je. Raznašalec kruha (pekovskemu mojstru): »Danes je pa vaš kruh za polovico manjši kakor včeraj.« — Mojster: »Molči! Boš pa lažje nosil.« — Raznašalec plača mojstru samo polovico običajne cene in odide. — Mojster (to opazi): »Čakaj saj si mi premal plačal.« — Raznašalec: »Nič ne den, boste pa lažje prešteli...«

Srebrna poroka. Bogat gospodar je s svojo ženo stal pred svinjakom. Ona pravi: »Glej, Jaka, pojutrišnjem praznujeva srebrno poroko. Ali ne bi kazalo, da zakoljemo prašička?« — Tedaj se pa gospodar Jaka nasmehne in odvrne: »Oh, saj uboga živalica vendar ne more biti kriva za tisto, kar se je zgodilo pred 25 leti!«

Slavni nemški pesnik in hišnik. Znan nemški pesnik Lenau je prišel zvečer pozno domov. Hišnik mu ni hotel odpreti vrat, češ, da mu je to prepovedano. Po brezuspešnih poizkusih se je Lenau končno odločil, da stisne hišniku zlat v roko. Vrata so se odprla takoj. Komaj je bil pesnik v veži, je prišel, kakor da je pozabil zunaj knjigo, ki jo je čital ob svetilki, ko je čakal na hišnika. Hišnik je skočil postrežljivo po knjigo. Tedaj pa je Lenau zaklenil vrata za njim in jih ni poprej odklenil, predno mu ni vrnil hišnik zlatnika skozi špranjo pod vrati.

Vražja rodbina. Vrag je imel nekoč izredno bedast dan. Domislil si je, da bi se oženil. Po naključju je našel žensko, ki mu je ugajala radi predrznega obnašanja in ki ga je pregovorila, da je devica, dasi je imela že nešteto ljubezenskih razmerij. Ime ji je bilo: brezbožnost. Kmalu je obdarovala zlodeja s sedmimi hčerkami, ki so šle druga za drugo po svetu. Najstarejša — domišljavost je poročila plemenitaša. Lakomnost je vzela žida, pa pozneje zbežala h krščanskemu trgovcu. Tretja — hinavščina — se je omožila z odvetnikom. Četrta — zavist — je vzela rokodelca. Peta — prilizovanje — je prišla na dvor. Šesta — nadutost — je postala vzgojiteljica in sedma — nečistost — teka še vedno prosta po svetu.

Rogaška Slatina najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Najuspešnejše in ceno zdravljenje v maju, juniju in septembru! Zahtevajte prospekt! 341

Ljudska samopomoč v Mariboru obvešča s tem cenj. članstvo in vso občino Slovenije, da nimajo poverjeniki po sklepu prvega občnega zbora nobene pravice do kakšnega inkasa, in da se priznavajo samo plačila, izvršena po naših poštinih položnicah, oziroma direktna plačila v društveni pisarni v Mariboru. Vsi poverjeniki sprejmejo prihodnje dni nova pooblastila. 501

glavni stan. Malokdo je motil to od sveta oddaljeno samoto in če bi bil tudi kdaj prišel nepoklican človek blizu in bi ne bilo več varno na farmi, so gozdovi nudili zločincem varno zavetje in krili njihov umik. Ni vedel tistikrat, da si bo to kedaj sam izkusil.

Temna, pozna noč je že bila, ko je eskadron pod poveljem Lefèvre razjahal »Pri nadvojvodi«, majhni krčmi ob cesti v Chartres, spravil konje v hlev in se peš napotil za svojim poveljnikom. Zemlja, vsa mehka od obilo padlega dežja, je dušila njihove korake, molče in neslišno se je pomikala četa čez polja in travnike proti farmi.

V dolgih vijugah se je vil potočič po dolini in jim delal sitno napotje, parkrat so ga morali prebresti, sicer bi bili morali hoditi za njegovimi ovinki. Gruče drevja in grmovja so stale tu pa tam ob njegovem nizkem bregu, v daljavi spredej se je včasih zasvetila drobna luč in spet izginila za drevjem.

Črez kake pol ure je komisar svojo četo ustavil. Iz teme se je izluščilo poslopje farme, eno okno je bilo slabotno razsvetljeno.

Lefèvre je poklical narednika.

»Hipolit,« mu je šepnil, »pojdi in skrij se s

SOCIJALNO VPRAŠANJE

spoznavaj in pomagaj rešiti! Zato si kupi dr. Jerajev knjižico: »Socialno vprašanje« za Din 28.— v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

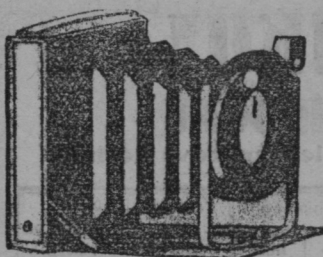

FOTO-SPORT

je eden najlepših športov, ampak samo takrat, ako imate dober aparat. Pišite takoj dopisnico na veletrgovino **STERMECKI** in zahtevajte ilustrirani cenik zastoj, v katerem najdete

aparate najboljše kvalitete iz svetovno znanih tovarn po sledečih cenah: kamar za poduk $4\frac{1}{2} \times 6$ cm 45 Din, finejši $6\frac{1}{2} \times 9$ cm 89 Din, žepna klap-kamera za filmati $6\frac{1}{2} \times 9$ cm 171 Din, 9×12 cm 390 Din, Polynar optika 770 Din, Agfa 990 Din. V ceniku se nahajajo tudi vse foto potrebščine in kemikalije. Poučna knjižica zastoj.

Veletrgovina R. STERMECKI, CELJE, št. 24, Slov.
Kaj ne ugaja se zamenja ali vrne denar. Ilustrovani cenik z več tisoč slikami zastoj.

HLAPEC za krave, ki zna dobro molzti, se sprejme. Mesečna plača 300 Din. Graščina Fala, pošta Fala.

Vrtnice, nizke in visoke ter plezalke, ciprese, špargeljnovke sadike, razne cvetlične in zelenjadne sadike dobite tudi po pošti pri: Ivan Jemec, vrtnarstvo, Maribor, Razlagova ulica 11.

Občine in kmetje, pozor! Ena velika mlatilnica Hofherr-Schranz, 27 col boben, dvojnatno snazilo, 1 leto rabljena, se poceni odda. Naslov v upravi lista.

Želim službo v župnišču, kjer bi bil ob enem tudi v pomoč cerkovniku v cerkvi. Velike Rodne 25, Rogaška Slatina.

Išče se pleskarski in slikarski vajenec. Vajenci z nekaj učne dobe imajo prednost. Zglašiti se je pri Alojzu Osterc, slikarskem mojstru v Veržuju.

Prodajam bika, čistokrvnega, licenciranega, 18 mescev starega. Sernko, Račje.

Kupim večje posestvo. Ponudbe na upravo lista pod »Dom«.

Posestvo 28 oralov je takoj na prodaj radi boleznih. Ponudbe pod: »Sv. Jakob« na upravo lista.

Prodajam se majhno posestvo v Partinju št. 177, p. Sv. Jurij v Slov. gor.

Posestvo na prodaj, 8 oralov, izvrstno, gozd, travnik, njive, cena 75.000 Din. Sv. Jurij v Slov. gor. Več se izve pri Mariji Caf, gostilna istotam.

CIRILOVA KNJIŽNICA

obsega sledeče zvezke:

1. Dr. Karl Capuder: **Naša država** (Razprodano).
2. Dr. Leopold Lénard: **Jugoslovanski Piemont**, Din 7.—
3. Dr. Leopold Lénard: **Slovenska žena v dobi narodnega preporoda**, Din 10.—
4. — **Moj stric in moj župnik**, Din 8.—
5. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji, I. del**, Din 8.—
6. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji, II. del**, Din 10.—
7. H. G. Wells: **Zgodba o nevidnem človeku**, Din 7.—
8. B. Orczy: **Dušica**, I. del broš. Din 16.—, vezan Din 30.—, II. del broš. Din 25.—, vezan Din 40.—, III. del broš. Din 32.—, vezan Din 44.—
9. A. Conan Doyle: **V libijski puščavi**, D 12.—
10. Arnold Bennett: **Živ pokopan**, Din 8.—
11. Illamo Camelli: **Izpovedi socialista**, D 16.—
12. E. R. Burroughs: **Džungla**, I. del Din 18.—, II. del Din 14.—
13. Elza Lešnik: **Šumi, šumi Drava ...** D 5.—
14. Matija Ljubša: **Slovenske gorice**, (Razprodano).
15. Erckmann Chatrian: **Zgodbe napoleonskega vojaka**, Din 12.—
16. Antonio Fogazzaro: **Mali svet naših očetov**, Din 28.—
17. Anton Kosi: **Iz otroških ust. I. del**, Din 8.50.
18. Dr. J. Jeraj: **Kadar rože cveto**, Din 8.50.
19. J. F. Cooper: **Zadnji Mohikanec**, Din 11.—
20. Pavel Keller: **Dom**, Broš. Din 22.—, vezan Din 35.—
21. Gabriel Majcen: **Zgodovina Maribora**, Din 10.—
22. H. R. Savage: **Snaubitev kneza Šamila**, Broširan Din 32.—, vezan Din 42.—
23. Kazimir Przerwa-Tetmajer: **Rokovnjači izpod Tatre in druge povesti**, Broš. Din 16.—, vezan Din 28.—
24. Arthur Sills: **Smrtna past**, Din 9.—
25. Anton Kosi: **Iz otroških ust. II. del**, Din 16.—
26. Dr. I.: **Črni križ pri Hrastovcu**, Broš. Din 18.—, vezan Din 28.—
27. Ksaver Meško: **Legende o sv. Frančišku in druge**, (Še v tisku.)
28. Karl May: **Križem po Jutrovem**, Broš. 13.—
30. Karl May: **Križem po Jutrovem**, Broš. 13.—

Oglas v „Slovenskem Gospodarju“ ima povsod največji uspeh!

četo v vrbje ob hiši. Ko zapovem, naj odprejo, obstopite hišo. Nihče vam ne sme uiti.»

Molče in neslišno se je četa razlezla med grmovje, komisar pa je stopil k hiši. Pred vrati je obstal, gledal okoli in vlekel na ušesa, če bi slišal kje kake sumljive glasove.

Pa nič se ni genilo. Kot da žive duše ni v hiši. Le skoz slabo zadelano okno se je izgubljala medla svetloba ven v temo. Komisarju se je sicer zdelo, da čuje neke glasove. Pa motil ga je veter, ki je tožil in šušljal po drevju in mrmral po dimnikih in po podstrešju. Včasi je zaropotala kaka slabo zaprta oknica.

Nekaj časa je še poslušal, pa je udaril s sabljo po vratih.

»Odprite! V imenu postave!« je zapovedal.

Čul je, kako so narednikovi ljudje lezli iz grmovja in prihajali bliže. V hiši sami pa se nihče ni oglasil, slejkoprej je ostalo vse tiho. Le veter je močneje poropotal z okni nekje na podstrešju.

V drugič je udaril Lefèvre s sabljo po močnih vratih.

»Odprite! V imenu postave!«

Narednikovi ljudje so prišli na odprti prostor pred hišo. Tedaj sta v temi za njimi počila

dva strela kratko drug za drugim. Nekdo je bil zadet, zaječal je in zaklel. V temi ni bilo mogoče videti, kdo je ranjen.

Četa je obstala. Ljudje niso vedeli, ali bi planili v goščavo, ali si poiskali kritje pred strelji.

»Zasedite dvorišče!« je zapovedal komisar. »Nikomur ne pustite uiti!«

Par jih je skočilo za hišo kar se je dalo naglo v trdi temi. Spet sta počila dva strela v goščavi. Narednik je padel zadet.

»Podnarednik Crosnier, kje ste?« je klical Lefèvre.

»Tukaj, gospod komisar!«

»Vzemite nekaj mož in preženite lopove iz grmovja!«

Crosnier si je izbral šest mož in naskočil goščavo.

Toda sovražnik je bil dobro skrit. Poredko so prihajali strelji iz teme, včasi je katera krogla zadela, ta jo je dobil v stegno, oni v ramo, pa odgovarjati jim niso mogli, ni se videlo, odkod strelji prihajajo. Tudi je streljanje kmalu umolknilo, zdelo se je, da je goščava pogoltnila nevidne strele.

Zahvala.

Za premnoge izraze iskrenega sočutja ob priliki smrti našega dragega nam sina in brata

Tončka

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem ter vsem gg. gasilcem iz Rečice in iz Laškega z zastavo ki so ga v tako obilnem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo gg. govornikom g. Lešniku in g. Bratušu za ganljive poslovilne govore ter darovalcem krasnih vencev.

Rečica, dne 10. aprila 1929

Žalujoči stariši

Anton in Marija Gerčar.

Mici, Fani, Lojzka
sestre.

Pepi,
brat.

NA POLJANI — najboljša Meškova povest je zopet na razpolago. Vsakdo naj jo še lo zimo prebere! Stane Din 25, vezana Din 38. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

PRIMARIJ Dr. MIRKO ČERNIC

špecialist za kirurgijo v Mariboru,
Trg Svobode 6, ordinira od 8. do 9. in 13. do 15. ure

Ia gonilne jermene

za mline, žage in tovarne v vsaki širini dobavlja in ima v zalogi po najnižji dnevni ceni Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 102

Pozor! Lepa, ne predrobna jajca, vsaka količina, se sprejemajo in točno plačajo po 1 D za komad samo v trgovinah N. Rannner v Mariboru, Koroška cesta 10, blizu Glavnega trga, in firma Ivan Göttlich, Maribor, Koroška cesta 128a. 450

Učenec se sprejme v trgovini Ed. Suppanz v Pristavi. 438

Vzamem v najem gostilno na deželi. Ponudbe na upravo lista pod »Blizu postaje«. 438

Kovčki za potovanje,

torbice iz usnja, listnice, denarnice, gamaše, nahrbtniki v veliki izbiri in po najnižji ceni pri Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 193

Izjava.

Zakonca IVANA in FRANC GROSS izjavljata, da nista plačnika za dolgove svojih sinov Hermana in Franca Gross. 488

Maribor, dne 10. aprila 1929.

Ivana in Franc Gross.

Mizarski vajenec se sprejme takoj pri g. Jurij Kobale v Slov. Bistrici. 496

Trgovski vajenec se sprejme takoj v trgovini z manufakturo in železnino. Pogoji dve meščanski šoli in ne nad 15 let star. Ponudbe na Ivan Veselič, Ormož. 494

Učenka se sprejme pri šivilji na deželi. Naslov v upravi lista. 482

Izvrsten delavec, večer planiranja, se sprejme za del časa (8 mesecev do 1 leto). Dobro plačilo: Badlova ulica 16, Maribor. 487

Prodajam motorno kolo znamke Nekarsulm ter mlatilnico z motorjem po zelo nizki ceni. Štefan Skrbinec, Šofer, Hajdina, Ptuj. 493

Zastoj na pol nova dvokolesa po Din 866 do 1600, samo edino prima pri Franjo Zgeč, Moškanjci. 480

CENIK MOLITVENIKOV

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU

Koroška cesta 5

Aleksandrova cesta

Naslov molitvenika	Vezava v platno		Vezava v usnju z	Vatirano zlata obr.	Koščeno		Posebno fina vezava	Napis: Spomin na sv. birmo
	rudeča	zlata obr.	zlato obr.		črne	bele		
Dinarjev								
Sveta pomlad		11.—		15.—	24.—	24.—		
Življenje mojega življenja	12.—	16.—				26.—		
Pri Jezusu	9.—	15.—		42.—	30.—	30.—		
Večer življenja	18.—	20.—						
Rajski glasovi	22.—	24.—	53.—	26.—			39.— 62.—	45.—
Češčena Marija	13.—	18.—	41.—				48.—	
Angelček	13.—	18.—	26.—		19.—	19.—	26.— 45.—	
Kvišku srca	10.—	19.—	36.— 42.—	20.—			25.— 47.—	16.—
Kam greš?	11.—	21.—	34.—	27.—	24.—	24.—		
Za Jezusom	19.—	26.—						
Slava božja	13.—	14.—		15.—				
Reši svojo dušo	11.—	14.—		19.—				
Oče naš		24.—				30.—		
Ključek nebeški	15.—	20.—						
Besede življenja	22.—	30.—						
Marija Pomočnica	11.—	14.—		19.—				
Apostolski molitvenik	12.—	16.—						
Tolažba	17.—	20.—						
Sv. obhajilo	12.—	16.—						
Dušni vodnik	26.—	30.—						

Rožni venci**(nova zaloga)**

leseni od 4.— Din dalje
stekleni " 3.— " "
koščeni " 15.— " "
alpaka v šatuljah " 17.— " "

Botri in botrice! Najlepši spomin na sv. birmo je molitvenik in rožni venec. Shranite si ta cenik in po njem naročite!

Najcenejše in najboljše mesto za nakup

usnja

in čevljarских potrebščin je trgovina usnja M. Ošlag, Maribor, Glavni trg št. 17, zraven barvarne Zinthauer. 127

Capljene trte, vkoreninjene divjake še za prodati: Alojzij Grabar, posestnik in trtnar, p. Juršinci pri Ptuj. 451

Konjske opreme

od navadne do najfinejše, denže ponjave za konje in vozove, v vsaki velikosti nudi Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. 194

Kmetovalci, pozor! Mavec (gips) za gnojenje nudi Vam po izjemni nizki ceni 48 Din za 100 kg franko Vaša postaja Rudolf Dergan, trgovec, Laško, pošlje se vsaka tudi mala množina. 476

Medtem je Lefèvre poslal tri svoje najmočnejše može nad vrata.

»Vlomite jih s puškinim kopitom! In primite ga, kogarkoli najdete v hiši!«

Udarci so zabobneli, vrata so bila iz močnih in debelih desk, dolgo so se ustavljala. In čudno, — še vedno se nihče ni oglasil v hiši. Mrtva tišina je vladala v obširnem poslopju, le silni udarci okovanih puškinih kopit so votlo bobneli po prostorih. Ali so roparji štedili naboje za zadnji napad, ko se bodo vrata vdala in bodo napadalci planili v vežo, ali pa so pripravljali kak drug nepričakovani udar, — ni se dalo reči, kaj se pravzaprav godi v skrivnostni tišini za vrati.

Neprestano so butala kopita ob težke deske, tu pa tam se je katera vdala. Končno so vrata popustila in se s treskom podrla v vežo.

Lefèvre si je za svoj napad izbral najboljše, neustrašene ljudi. Poznal je roparje, vedel je, da se obupno branijo, če pridejo v zagato, pričakoval je, da ga bo sprejela cela salva strel, ko se bodo vrata podrla, da se bo vnel na pragu besen boj moža zoper moža, skratka, pripravljen je bil na vse, — le na to ne, kar je sedajle doživel.

Pustil je šest mož pred vrati in planil z drugimi v hišo.

Pa tema jih je objela in smrtni molk —.

Policisti, s puškami v rokah pripravljeni za strel in s slepicami za pasom, so za hip iznenadeni in začudeni obstali. Nato pa so se razkropili po poslopju in začeli iskati. Vse po vrsti so pregledali, vežo, pritlične sobe, stopnice in klet, vse. Vse so prevrnili, v vsak kotiček so posvetili, kjer bi se utegnili skrivati človeško bitje. Pa nikjer niso našli niti sledu o roparjih.

Edino sobica levo od veže je kazala sledove, kot da je šele pred kratkim zborovala v njej večja družba. Stoli so stali naokoli, videti jim je bilo, da so jih nočni zborovalci v naglici porinili od mize, na mizi je stalo pol tucata kozarcev in nekaj vrčev, v enem je bilo še pol vina, na ognjišču je še tlela žerjavica in od stropa je gorela zakajena svetiljka.

Da ni našel teh sledov, — Lefèvre bi si bil mislil, da je sanjal, ko je malo prej stal pred vrati, čul mrmrajoče glasove in gledal medli sijaj, ki je našel pot skozi slabo zadelano okno ven v temo.

a samo onemu, ki zna
Hmeljarstvo nese,
kmetarstvo in hmelj pro-
dukt. Kupite zato knjigo HMELJARSTVO! Stane Din 50, vezana
Din 60. Dobi se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

17¹

Originalni francoski
Eclair Vermorel
je najboljša brizgal-
nica na svetu.

Originalni francoski
Torpille-Vermorel
aparati za razpršitev
žvepla.

GENERALNO ZASTOPSTVO:
BARZEL D. D., SUBOTICA

405

Zahtevajte cenik!

Dobi se povsod!

V Ivanjkoveh se dobi pri Lovro Petovar

Zanesljivo kaljiva
semena,
najboljše izdelano
poljsko orodje,
železnino za stavbe
in pohištvo, vse vrste
švicerijskega
blaga kupite pri
Jos. Jagodič-u
Celje, Glavni trg
Kupujem kuhano
maslo in fižol.

445

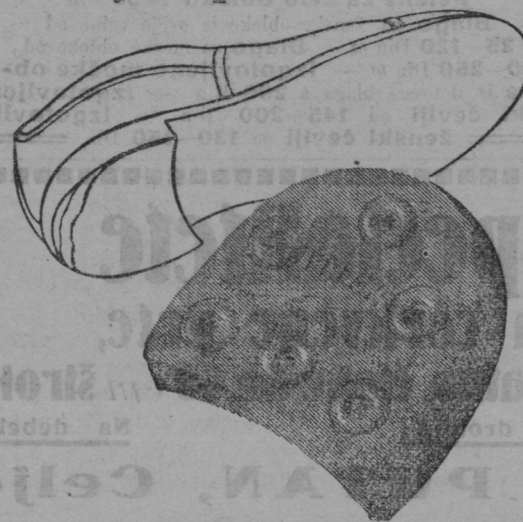
Velcigrčina z železnino
PINTER & LENARD, MARIBOR

ALEKSANDROVA CESTA 32-34

Traverze, cement, železo, poljedelsko orodje, kova-
nje za stavbe, orodje za kovače, mizarje itd., števil-
niki, kuhinjska posoda, v veliki izbiri in po najniž-
jih cenah.

**Odločite sami pri
naslednjem popravku čevljev!**

Ne usnjate pete

ampak samo PALMA pete!

Razlogi: Stedenje in zdravje
To je razum in napredek!

324

Ovčje, kozličje, kozje in vse
vrste
kože od domačih in divjih živali kupuje po najvišjih
cenah I. RATEJ, trgovec, SLOV. BISTRICA. 402

Velik promet - majhen dobiček!

O tem Vas prepričajo moje cene, ker lahko dobite že za 320 Din fine štofaste moške obleke in že za 135 Din lepe štofaste obleke za dečke. Pravtam se dobé tudi najrazličnejši štofi za moške in ženske obleke po izredno nizkih cenah. Na izbiro je tudi več sto drugih predmetov! Vse po najnižjih cenah!

Za obilen nakup se priporoča trdka

IVAN MASTNAK, CELJE

Kralja Petra cesta št. 15

322

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

I. Z. Z. D. Z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog nad 55.000.000 dinarjev.

Vlagatelji ne pla-
čajo od obresti

nobenega rentnega davka
ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kaknega odtegljaja.

1

Vi ne najdete
trgovine,
kjer bi tako do-
bro kupili kakor
pri
Francu Koleriču
v Apačah

Posebno dobro in poceni:

Cefir za srajce od 10—15 Din m

Belo platno za srajce od 8—14 Din m

Delene za celo obleko za 58 Din

490 Blago za ženske obleke iz ovčje volne od
25—120 Din m — Blago za moške obleke od
40—250 Din m — Izgotovljene moške ob-
leke iz dobrega blaga à 290 Din — Izgotovljeni
moški čevlji od 145—200 Din — Izgotovljeni
ženski čevlji od 130—150 Din

Specialitete
za cerkvene prte,
platno, čipke do 60 cm široke

Na drobno!

Na debelo!

I. PUTAN, Celje

VRVI

za perilo, za živino, štrange, uzde,
motvoz (špago), gurte, galanterijo,
drobnarije, parfumerijo, nogavice,
kravate, naramnice, perilo, otr.
čevlje in sandale, papir i. t. d. na
debelo na drobno priporoča **DRAGO ROSINA**,
Maribor, Vetrinjska ulica št. 26. 491

FRAN STRUPI, Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode,
svetiljk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevezema
vsakršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debelo.

2

Na drobno in na debelo.

Velika izbira
kamgarna,
poplina, svilo že od
20 Din
naprej se dobi

pri 108

I. TRPIN - u
Maribor, Glavni trg 17

Dobro, zdravo in po ceni
domačo pijačo si sami na-
pravite z esenco

Mostin.

Istotako dober rum z
rumovim cvetom

oboje dobite le v **Droge-
riji Wolfram, Maribor**
Slovenska ulica. 394

Že 32 let

stoji v službi bolanih in zdravih, bolečine ubla-
žujoči Fellerjev Elsafid, kateri je pohvaljen
v mnogobrojnih priznanicah i iz najvišjih kro-
gov. Upotrebljen na znotraj in zunaj se je iz-
kazal uspešen pri reumatičnih bolečinah, živč-
nih bolečinah, pri šibkosti, pa tudi drugače
kot brza pomoč. Dobiva se povsod, poskusna
steklenica 6 Din, dvojna 9 Din. Ako ga ni-
majo, naročite ga po pošti, vsaj za 62 Din,
naravnost pri lekarnarju Fellerju, Stubica Do-
nja, Elsatrg 341. Hrvatska. Za prebavo pat
Elsa-kroglice, 6 škatlic 12 Din.

Apno in cement

najceneje v glavni zalogi

471

H. ANDRASCHITZ, MARIBOR,

Vodnikov trg 4.

Prodajalce posnemalnikov

išče velika švedska tovarna v vsakem kraju
proti dobri plači. Naslove sprejema: »Tehna«
družba, Ljubljana, Mestni trg 25. 115

**Šamot opeka in
šamot moka**

se nabavlja najceneje v tovarniški zalogi

H. ANDRASCHITZ, MARIBOR,

472

Vodnikov trg 4.

**Najvarnejše in najboljše naložite denar pri
Ljudski posojilnici v Celju**

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v lastni hiši, Cankarjeva ulica št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog zna-
ša nad Din 75.000.000.—.
Posojila na vknjižbo, po-
rošivo ter zastavo pod
najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000
članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni in invalidni davek
plačuje posojilnica iz svo-
jega in ga ne odteguje
vlagateljem.